

МОДА

ВИХОДИТЬ З 5 ГРУДНЯ 1939 РОКУ

КОМУНАР

субота 18 січня

ЦІНА 1 КРБ.

№ 3(4186)

'92

ІНФОРМАЦІЙНО - ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ ТИЖНЕВИК

Кіровоградська обласна
бібліотека імені
Н. К. Крупської
ІНВ. №

Фото В. Гриба.

Минулої неділі у Москві, Ростові-на-Дону, Челябінську пройшли багатотисячні мітинги протесту проти шаленого підвищення цін і подальшого зубожіння народу. Мітинги організовані комуністами. Вперше після путчу 19-21 серпня комуністи виступили так організовано. У деякого випуска побуювання, що "будуть використані ніякі реформи".

* * *

У Луганську почала активно діяти Спілка українських студентів. Першою акцією нової молодіжної організації стала участь у шкільній обласній Раді, яке проводили педагоги. У планах організаторів Луганської Спілки — залучення до роботи всіх студентів, налагодження контактів із СНУМом, Спілкою молоді Луганщини /колишнім комсомолом/, школярами, як зацікавлених лідери СУ-Су, у них мета — створення обласної молодіжної федерації.

* * *

Ситуація з дрібною розмінною монетою в Донецьку нині така, що здається ще день-два і сиритні ділки від тривоги почнуть вигібно припрогувати нею на базарах та в підземних переходах. Проте, що ми вже на піддорозі до цього, спідчить виналок, який може сміливо претендувати на визнання крадіжки, якщо не віку, то року — це точно.

Темної ночі невідомий зухвалець через шахту вантажного ліфта потрапив у міський магазин № 29, де поцупив копійчані монети на суму 90 карбованців.

Ото багатство, чоловікові привалило!

* * *

Співак Філіп Кирков продемонстрував шапудальникам, що йому нічого не страшно. Виступаючи у Донецьку у концертному залі "Дружба", він спочатку далеко поспів, заповнений на третину зал, у відповідь на прохання виконати замовлену пісню. Потім круто поговорив з ОМОНОм. Проти співака за дрібне хуліганство порушена кримінальна справа. Віт, сам Кирков своєю винуватим визнав і у всьому звинувачувачу донецьку міліцію.

* * *

Перші прикмети ринку. У Ставрополі ковбаса "Останківська", що коштувала 83 карбованці за кілограм, тепер продається по 29. У Челябінську в одному з магазинів, після того як розгнівані пенсіонери пробували закидати продавців порожніми ящиками, довелося знизити ціну цуканки з 9 карбованців до 4 карбованців 40 копійок. У Красноярську у 10 разів подешевіла сметана. В комерційних магазинах Москви — плоди киви. Тепер о.ни цілком можна купити за 45 карбованців, а не за 60, як раніше. От базар!

"БОНД" ЗАМІСТЬ СМЕТАНИ

Якщо ви хочете закурити "Бонд", то завітайте у магазин № 21 "Молоко", що по вулиці Леніна. Поряд з маргаріном на втретє лежать цигарки. Це, мабуть, замість масла й сметани? А. ЧОПЕНКО.

І карбованець згодиться...

У виступі президента України Л.М. Кравчука по українському телебаченню прозвучало, що з лютого у нас ходитимуть лише купони. Нічого не втратить той, хто тримає гроші в банках. А що буде з тими, у кого вони ще водяться готівкою? Люди занепокоєні. На це питання ми попросили відповіді в.о. начальника обласного управління національного банку України Л.Ю. Царенка. Ось що він сказав:

— По-перше, Леонід Макарович категорично заявив не зробив. Можливо, доведеться повністю перейти на купони, якщо Росія не виконає своєї обіцянки і не видасть нам потрібну суму готівки. Однак Росія зараз навіть себе забезпечити грошима не може. Не встигає друкувати. Отже, будемо готові до всього. Я не можу сказати, що необхідно відразу ж позбутися карбованців. Якийсь час ходитимуть і гроші, і купони. Але надійніше все-таки тримати гроші в ощадному банку.

Наш кор.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ... ВОДОЮ

У Гайворонському районі мати-одиначка втопила свою дитину дошкільного віку в криниці. Висловлюються припущення, що ця жінка мала погане здоров'я, жила в бідності й пішла на страшний крок у нападі розпачу від нестерпного життя.

ПАЛАЦ ЧИ КОЛЕДЖ?

12 163 карбованці зробили гуртківці Палацу піонерів і школярів імені В.І.Леніна /який до цих пір так і не переіменували у дитячо-юнацький центр, хоч давно вже Палац переріс своє призначення/. Халатики і сарафанчики, які шийють гуртківці "Кроу і шиття", кашпо, пінетки, іграшки гуртка "Умлі руки", шкарпетки юних в'язальників користуються попитом у городян. Комерційний директор Палацу М.Д.Константиновська переконана, що це ще не межа їхніх можливостей.

На жаль, для розвитку діяльності гуртків Палацу піонерів є чимало перепон, про які ми ще будемо говорити в наступних номерах газети. Нині над Палацом нависла загроза втратити те, що завжди у найскрутніші часи належало дітям і на що ніхто не зазіхав. Сьогодні працівники Палацу, діти, батьки, дідуся і бабуся стурбовані тим, що нове приміщення, яке вже давно будується, раптом сподобалося керівництву нового коледжу. А оскільки його директор В.О.Поярков — депутат міської Ради, то в розуміє, що тривоги не безпідставні. Правда, голова міської Ради і виконкому В.Г.Мухін в свою чергу пообіцяв підтримку дітям. Але обіцянка це ще не все...

Наш кор.

ЗА ПРОЇЗД — ЗНОВУ 5 КОП.?

З продажем абонементних квитків на проїзд у міському автобусі і тролейбусі часто трапляються зміни. Зразу після подорожчання їх компостували 2 шт., аби набіралося 30 встановлених по новій ціні копійок.

Нещодавно дізнався, що й у кіоскерів запаси закінчуються. Так як ще з минулого подорожчання у тролейбусників залишилися 5-копійчані /молодці, що не викинули!/, на них пишуть цифру 30 — і, прошу дуже, їздіть на здоров'я! Кажуть, дійсні навіть надписані 15-копійчані квиточки.

Тим, хто має старі запаси, пощастило в шість раз: самі можуть написати і їздити, обдурюючи державу, яка неодноразово дурила людей.

Наш кор.

"УКРАЇНА — ЦЕ КИЛИМ, ВИТКАНИЙ НА ВІЧНІСТЬ"

Ці поетичні слова з творчої роботи одного з учасників УІІ обласної олімпіади знавців української мови і літератури, яка щойно відбулася в Кіровограді. Зібралися на олімпіаду ті, хто відчув у собі потребу в збереженні рідної мови — духовної основи нації. Про її значення в житті людини говорив доктор філологічних наук Григорій Клочек. Цікавою та насиченою виявилася дискусія на тему: "Народе мій! Устань з колін! І обі судилась інша доля!", яку провела молода викладачка місцевого педінституту Ганна Бондаренко. Запам'ятається "олімпіадівцям" і зустріч з поетами — членами обласного літоб'єднання, в якій за читанням Никільського ПТУ № 41 зі Світловодського району Валентиною Кондратенко, десятикласницею Ярославом Бабич /м.Кіровоград/ та її ровесницею з Новгородківської СШ № 1 Оксаною Квіткою.

А.САРЖЕВСЬКИЙ.

ВІЗИТКА — ЦЕ Ж СОЛІДНО!

Раніше, а можливо, й тепер на того, хто при знайомстві дарував свою візитку карточку, дивилися як на людину високого рангу. Сьогодні всі ми, жителі Кіровоградщини, можемо бути "високими" — в області з 15 січня планувалося провадити відпущ продовольчих і промислових товарів за візитками.

Це має бути неплідкий документ з фотографією власника, печаткою і підписом керівника міської Ради, яким вони й видаватимуться. Нововведення кажуть, буде тимчасовим і спрямовуватиметься на захист обласного ринку, хоча дещо діставатиметься в обмеженій кількості й приїжджим.

МІСІОНЕРИ — ПЕНСІОНЕРАМ. І СИРОТАМ

Уже кілька місяців у Світловодську функціонує громадське об'єднання християн місії милосердя "Хрест Ісуса Христа". Основною її метою президент місії Сергій Шевченко бачить благодійну допомогу малозабезпеченим сім'ям, мешканцям будинків пристарілих, інтернатів, малюкам із дитячих будинків, інвалідам. У подальших планах об'єднання — створення центру медичного обслуговування, в якому, можливо, будуть працювати місіонери з-за кордону.

У нашої державі діє уже 22 такі місії, всі вони об'єднані в Українську асоціацію. В її рядах — християни-баптисти, католики, православні, одним словом усі, хто може і хоче допомогти самотнім і немічним.

Зараз, коли після недавньої лібералізації цін становище у суспільстві стало майже катастрофічним, допомога людей, об'єднаних у цю місію, просто безцінна. Якщо говорити відверто, то людям похилого віку, дітям-сиротам, інвалідам лишається тільки й надіятися на милосердя членів цієї місії. Влада, на жаль, не в змозі зробити для них усе необхідне. Саме тому Світловодська міська Рада народних депутатів і шукає шляхи взаєморозуміння із місією милосердя. Навіть обділені долею люди мають право хоча б сподіватися жити краще.

Наш кор.

ВІРУС ЛЮТУЄ

По Кіровограді гуляє грип. Епідемія розбушувалася настільки, що одразу після канікул припинено заняття в школах. Це, як сказав нам заступник начальника облуправління освіти А.М.Шило, рекомендувала санстанція. Ще до Нового року було з цих причин перервано заняття в школі № 16, під загрозою була і восьма. А тепер ось якщо грипуватиме більше 30 процентів школярів, уроки мають почекаати. Цікаво, чи після 20 січня, коли кіровоградські учні займуть місця на головах один у одного у своїх класах на 45 чоловік, вірус уже знесилиться чи як? А як з ним боротися, коли в аптеках немає найпростіших ліків?

По районах, повідомив Анатолій Миколайович, поки що діти продовжують навчання, а от у Березинці під Кіровоградом хворих уже забагато. В області зареєстровано дві смерті дорослих від грипу.

В.Ліпф.

ЧАЙ З АВТОМАТОМ

... У понеділок, 14 січня, мій давній товариш гостинно запросив поласувати склянкою чаю. Пішли в "Золотий півник" — затишне пристановище місцевої богемі, повий і тейнджерів "від Шварца".

Взяли. Стоїть добре! Зробили по ковтку... Аж раптом, як грайливі бісєнатка з табакерки, наче з-під землі виривають "тридцять три богатирі". Та не казкові, а реальні.

Ну, тридцять — не тридцять, але десятка півтора було. Така собі невеличка еякуляція мужніх захисників міста. Та ще кілька барил у цивільному, анітрохи "не схожих" на представників національної служби безпеки.

Оточили кафешку з усіх боків, автомати — навскіс. У деякого два. Психологічна атака...

Що ж, буває, позіхаємо ми. Ну захотіли хлопці чаю. Продовжуємо собі пити. Аж ондечки підходить до нас мужик із групи захвату з інтелігентним виразом обличчя із приязною посмішкою сталінської "Кобри" і мило пропонує негайно залишити взяті його колегами у по-

лон "фазенду". На жаль, я омонівську мову в школі не вивчав, трохи не зрозумів.

Друг ніяково каже: "Ми тільки склянки віднесемо". Та наш візаві втомленою посмішкою супермена дружно відсилає нас знову з Богом і дулом автомата ширю живіт лоскоче, відшукує ерогенні зони, відчуваємо: треба лияти, а то зараз буде і чай, і кава, і куля зі зміщенням центром ваги...

Та відійшов хлопчик, натомість підійшов інший, у цивільному. Під козирок: "Документи". Показали посвідчення. Незнайомець /майором назвався/ подивився на моє фото, посміхнувся й каже: "Раніше вас краще годували...". І пішов. А своє посвідчення не показав... Вже потім спало на думку: "Може, це й не майор був, а під нього "працював" перевдягнений рекетир?".

А з-за дверей — грукіт, стукіт, столи летять. Люди пролітають. Цікавість розбирає. Що там коїться? Коли ж будуть брати і кого? Тут товариш згадує: "Там усередині мій колега сидить...". Я ментально уявив його під конвоем, у наручниках, нарис у газеті "Тиньовий економіст" і подумав, що з часом треба зав'язувати. Та щось загаль-

мувалося. А натовп чималенький зібрався. Всім цікаво: чи вистачить на їхній голодний шлунок патронів? Тим часом омонівці гордовитими півниками походжають по території свого кооперативного співбратра. Автоматами примірюються.

Прочекали з годину та... При нас нікого не взяли. Кажуть поінформовані люди, що того дня у "Півник" повинен був завітати Його Величність Рекет. Тож і вирішили не ризикувати — взяти чисельністю. Ну вб'ють двоє-троє "гвардійців" — у них ще є. Коли ж за компанію пришиють одного-двох "писак" — теж нормально. На дворі рік Новий, начебто ще нікого не встигли прибити, лиха біда початок. Хай не лізуть. Та ми й не лізли — чай пили...

Ю.ЛУКАШЕВСЬКИЙ.

Як нам повідомили в облуправлінні внутрішніх справ, у "Золотому півнику" справді побував озброєний загін міліції особливого призначення. Затримано підозрюваних у вимаганні, ведеться слідство.

НЕЗАЛЕЖНИЙ ЛИМОН ЗА КАВКАЗЬКИЙ КУПОН

• То я жила в СРСР, то якийсь тиждень у самостійній Україні, то в Біловезькій пуці, а тепер невідомо де...

А якби жила десь у Канаді чи Австралії і приїхала оце погостювати на Україну зі жмутом доларів у кишені, то була б страшенно здивована нападками на російську пресу, яку місцеві патріоти звинувачують у дезинформації щодо подій на Україні. Недоброчливіці, мовляв, згущують фарби, хочуть деморалізувати народ... Нічого собі згущення! "Комсомольська правда" лише, що курс нового купона до карбованця становить 1:10, а в Нововмиргороді купляю хлібину за три купони, котра до "реформи" коштувала 3 крб. Отже, тепер 30? /А по селах тижнями хліба не завозять./ Як це гостроока і гострозірка російська преса пропустила такого козиряку?

Я б дуже дивувалася з того, аби була заморською гостею. А оскільки кіло масла 22 купони, а мені на місяць дали двісті, у мене зовсім інші почуття. Кавказці-лимонники на київських ринках /читаю вже в українській пресі/ продають бажаним купони за встановленим московською газетою курсом: купон іде за червінця. Відпускають купони прямо зі свіженької банківської пачки — де взяли? Можна не питати, відповіді немає. А є таксист-приватник, котрий буде везти в інший район "або за купони, або за курей". Що ж, машина його, має право вимагати оплату будь-яким способом. А яке моє право?

А моє право читати, що українські всенародні депутати встановили собі по вісім тисяч зарплати і отоварюються за спеціалізованими. Моє право слухати й читати про перетягування

морського каната в Севастополі. Взагалі непогано придумано. Стежачи за тим, чия візьме, ми не так багато думаємо над тим, чи доживемо до чергової порції ерзац-грошей, покликаних захистити наш ринок. Моє право слухати від місцевого політичного діяча дорікання: "Ти обмежена, якщо думаєш тільки про гнилу ковбасу. Зараз для нас найголовніше — підняти державу. Щоб армія була, флот, кордони". А мені, дурній, сметани захотілося. Що ви хочете з примітива...

Я б хотіла бачити ще одного діяча, котрий два місяці тому запевняв, що як тільки ми захистимося від грабників з інших республік, як одразу з'являться товари. Сказав, що одразу завітає, аби втерти мені носа. Але чомусь не йде. Я здогадуюсь, чому. Розподіляє купони по днях та по чергах ганяє.

Моє право розв'язувати логічну задачку: чому не ввели зразу свої гроші, а оце посміховисько, в яке вгепало 20 млн. доларів? Не встигли надрукувати? То посиділи б на карбованцях, поки б наштампували гривні. Ах, росіяни, маючи вищу, ніж у нас зарплату й друкарський верстат для випуску незабезпечених дерев'яних, вигреблибусе, що зоставалося в продажу? А митниці нащо? Шановні депутати рік мусолять закон про них, на кордоні невідомого статусу парубки трусять багажники машин, шматка суверенного сала родичам у Сибір не пошлеш... Митниці мертворождені, черговий закон про спекуляцію мертворождені, бо все воно не діє, і діяти не може.

А народ скрипить і терпить. І мре потихеньку без повноцінного харчування та ліків. Розказали про чо-

ловіка, котрий помер від астми. Власне, не від самої хвороби, а з переляку: в нього скінчився препарат, що полегшував його стан, а в аптеках його не стало... Це теж соціальний захист?

Панове з новітніх, котрі хрипіли від крику, голодували й демонстрували через несимпатичний колір прапора й наявність у Раді неімпульсивного їм депутата, тепер мовчать. Панове з досвідчених, котрі відстоювали старі кольори на знаменах і 73 роки репетували про захист знедолених, мовчать так само. Ні, я не вважаю, що треба влаштувати революції — вистачить їх уже нам. Але ж ми добилися й багатопартійності, й свободи слова, можна ж приймати колективні звернення та вимоги до уряду й економічного змісту — наприклад, про гнучку систему податкування, що стимулювала б виробників товару, а не псев-

доваюти. Ні. Це нецікаво. Цікавіше висловлювати громіздкі пропозиції про поділ човнів, ловити на слові Єльцина й вистежувати, де досі висить не такий як треба, прапор.

У Кіровограді його вздріли на вулиці Дзержинського й припнули до ганебного стовпа в газеті. Читайте, люди, й здогадуйтеся, що неспроста нам підкидають занепадницькі ідейки, завуальовані у формі реклами американського фільму з промовистою назвою "Нет выхода". Імперські недобитки заздять нашим успіхам, нашому розвою й розбудові й хочуть зупинити наш могутній купонний поступ.

Не вірте їм. Насправді ж вихід є — самому стати американцем. З-за океану на повний шлунок і кораблі совати по хвилях легше...

Анонімна мспілка СНГ.

КОМУ ЦІНИ, КОМУ М'ЯСО...

Ох ціни, ціни! Не варто було б, очевидно, ще раз повертатися до цієї купонно-цінової епопеї, згадуючи черговий єдиний день депутата міської, Ленінської і Кіровоградської районних Рад народних депутатів м. Кіровограда, на якому виступили заступник завідувачого відділом цін облвиконкому Т.О.Головченко, заступник начальника агропромбанку О.І.Ткаченко, банкір, депутат міської Ради Г.С.Закржевська. Виступили з роз'ясненням деяких аспектів нашого "стрибка в ринок" — так хотілось сказати. На жаль, ці роз'яснення особливої ясності у головне питання дня — як нам жити, не внесли і не внесуть.

Депутати ставили безліч запитань відповідальним товаришам, які прийшли їх "просвітити". чимало запитань було і до працівників відповідальних служб міськвиконкому, заступників його голови. Події 2 січня і наступна купонізація, схоже, пригломшили і депутатів. Звичайно, наші міські обранці не отримають 21 чи 15 прожиткових мінімумів. І вони ближче стоять до своїх виборців, бачать їхню злиденність.

Не хочу, щоб мене звинувачували в неспівідомості, але слухаючи Т.О.Головченка, Г.С.Закржевську, я весь час відчувала тривогу: негарно жартує з нами наш дорогий уряд. Бо можете погрожувати мені гільйотиною, а зрозуміти, яким чином підвищення цін допоможе появі товарів на нашому споживчому ринку я не можу. Навіть у програмі "500 днів", лібералізація повинна була проводитись ледве не останньою. Навіть не таким обізнаним людям зрозуміло, що тільки здорова конкуренція може збити ціну. А про яку конкуренцію можна говорити, якщо кожен сам по собі прагне одного: наживи.

Зустрічаючись з ветеранами Великої Вітчизняної війни, де теж мова про ціни, мер міста зауважив, що отримавши перелік цін, у міській Раді взялися за голову. Здається виробничники одним махом хочуть досягти високими цінами покриття всіх своїх гріхів.

О.І.Ткаченко великі надії покладав на приватизацію. Вона вирішить багато проблем. Можливо, і дай-то Боже. Тільки я знову не розумію, який, вибачте, дурень прибіжить приватизуватись, якщо невідомо чим доведеться торгувати.

Треба сказати, події останнього часу не залишили байдужим міське і обласне керівництво. Область збирається вийти на республіку з пропозицією збільшити дотацію на деякі продукти харчування. Чому зараз так мало їх дотується? Пояснення просте: бюджет не дозволяє збільшити суму дотацій.

Здається в недалекому майбутньому нас порадують ще одним заходом — торгівлею по візитах. Можливо, це й дасть якісь результати. Я навіть певна, що дасть. Але гірко від того, що розумієш: дбаємо весь час лише про захист нашого убогого ринку та про перерозподіл. Ні, на такому шляху великих досягнень чекати нічого.

В. ФЕДОРОВА.

СТАЛОСЬ, ЯК БАЖАЛОСЬ

/Опісля бенефісу/

У минулому номері "МК" ми повідомляли про перший у нашому місті бенефіс, а тепер кілька слів скажемо про те, як він пройшов. Ні, не будемо робити звіт, хто і як віншував заслуженого артиста України І.В.Кравцова. Скажемо про загальну атмосферу. Даремно турбувався Іван Васильович, все обійшлося якнайкраще. Було багато гостей, багато глядачів, яких ніхто не організовував — тобто зал театру заповнений вщерть. Так і хотілось пригадати Пушкіна "Театр уж полон, ложи блещут". Шкода, у нас вони не виблискують! Але заперечувати, що в театрі було багато красиво вбраних жінок і статечних чоловіків, о, ні, я не буду. Поки серед наших туалетів дещо "застійне" залишилось, де ж і блиснути, якщо не в театрі?!

Почалося все з музики у фойє театру. О, як звучав оркестр під управлінням Олександра Вепринського,

як лився прекрасний спів Володимира Карпенчука і Ніни Савельєвої!

Уся атмосфера вечора була такою щирою, переповнений зал аплодував від душі Солопю Черевіку й Івану Непокритому, Мартину Борулі і Савці — героям Івана Кравцова. І разом з усіма аплодували заслужений діяч України М.Барський і режисер бенефісу В.Дейнекін. Вечір вела артистка Валентина Литвиненко, яка висловила багато теплих слів бенефіціанту, як і всі інші, хто прийшов його привітати. Не забув це зробити облвиконком в особі заступника голови В.М.Смаглока, обласний відділ культури /М.І.Сиченко/, профспілка працівників культури теж прислала свого представника. На жаль, серед привітань я не чула голосу керівника міста. А шкода. У театрі з вдячністю говорять про підтримку саме з боку міського керівництва.

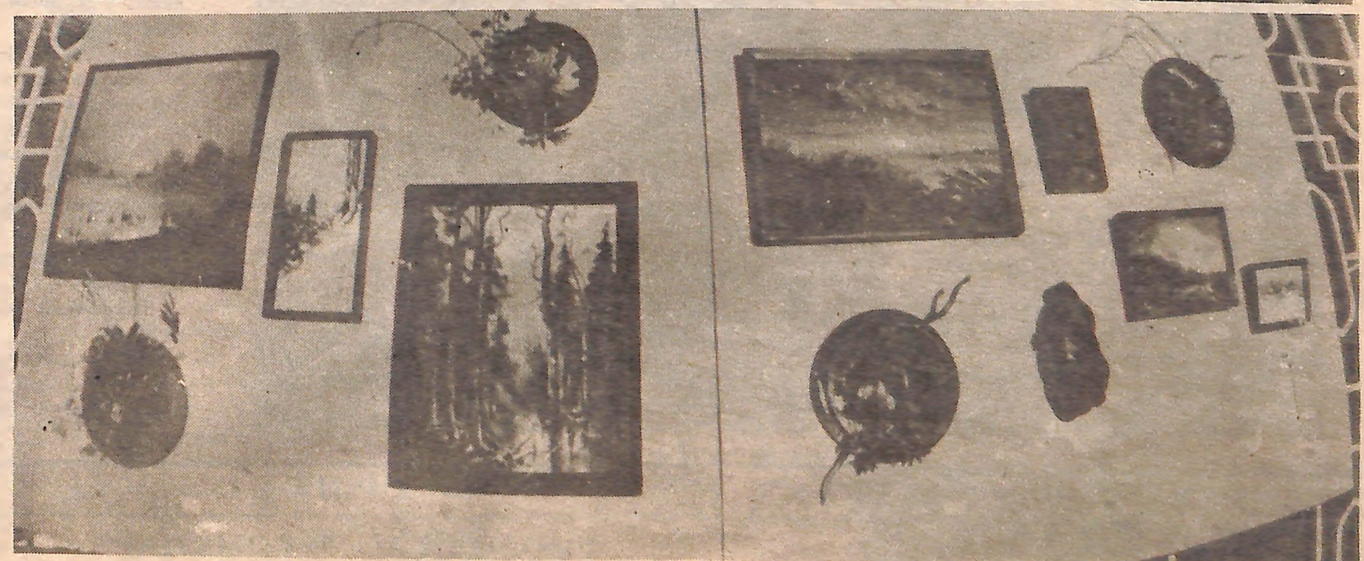
Бенефіс відбувся. Правда, я не можу не прислухатися до слів депутата міської Ради Т.В.Колесникової, яка критично поставилась до творчого вечора І.В.Кравцова, мовляв, це не бенефіс. Якщо мати на увазі, що бенефіси в старому театрі проводилися на підтримку матеріального стану примадонни чи героя-коханця, то Тетяна Василівна має рацію. Але для організаторів цього вечора головним була все-таки моральна підтримка провідного актора, про що йшлося і в попередній публікації. Хоча... Прийняти участь у віншуванні бенефіціанта могла б не лише обласна лікарня /якій щиро спасибі за виявлене меценатство/.

Наступний бенефіс у театрі імені М.Л.Кропивницького відбудеться на честь артистки Марини Єніної. Візьміть на замітку, кіровоградці!

В.ЛЕВОЧКО.

В УТО "Кіровоград" на декоративній реніції, другого повер-
ху розгорталися виставка робіт художників-оформлювачів
магазинів С.Балади, Д.Погрібною, Т.Рибенюк, О.Бандушкіної, Т.
Онищенко та продавця О. Погрібною. Це картини, написані
олійною фарбою, та ікони. Публіка хотіть, роздивляється ро-
боти, с бажанням їх купити.

Фото В. ГРИБА.

І СНИТЬСЯ НАМ ЦУКЕРКИ СМАК СОЛОДКИЙ

Кіровоградська кондитерська фабрика працювала і, за словами компетентних її керівників, працюватиме ще не один рік. Якою ціною це вдаватиметься — інше питання. Хоча, маючи для сказаного всі підстави, зауважу: навіть по найменшій мірі це не останні два роки, так в два найближчі навряд побачимо, і ось чому.

Пам'ятаю, як років чотири тому в магазині "Лакомка" було, як мовитись, цукерок до кольору й до вибору. За "Золотою нивою", правда, доводилося в черзі стояти. Сьогодні стоїмо за будь-якими, хоч труби фабрики димлять, приміщення від роботи обладнання тремтять, а цукерки пакуються не лише в ящики, а й у різнобарвні коробки, які є.

Куди дівається продукція фабрики, ніхто не знає. Вірніше, знають усі: від директора до чергової на прохідній. Продукцію ту машинами розвозять на торговельні бази. В минулому році — абсолютно вся вона потрапила (чи мала потрапити?) в магазини Кіровоградської області. За межі не вивозилося жодного грама.

Про план говорити смішно: сьогодні це не лише не актуально, а

навіть нереально. Однак він існував і на минулий рік. Правда, у вигляді держзамовлення. Його, звичайно, не виконали, і ті десять процентів продукції, яка офіційно давалася для власних потреб, так і залишилися мрією заводчан.

Мрією вони лишаться й нині: важко навіть уявити, що в такому

становищі, в якому опинилися кондитери, вони щось ще й виготовляють. Сировиною в минулому році забезпечили держзамовлення на п'ятдесят процентів. Усі важелі в руках тримав славнозвісний батько-центр. Надходили какао-боби, суперсировина для подібних фабрик, її забирала Москва. Що це не пусті слова з наріканнями та звинуваченнями, свідчить робота однієї з столичних кондитерських фабрик "Червоний Жовтень", яка щоденно давала не лише план, але й цукерки росіянам.

Директору нашої ж фабрики Віталію Григоровичу Сухоносу, котрий поїхав до колег аби купити сировину, запропонували тону какао-бобів за 1700 доларів. Іноземці навіть менше беруть: за тону —

1400. Наші ж пропонували ціну з урахуванням транспортних витрат.

Через недопостачання Росією луганських підприємств, що виготовляли тару, в минулому році не отримали жодного її метра з 250 тис. кв. м. планових.

Сьогодні, купуючи в довжелезних чергах цукерки щось на зразок ірису, а в кращому випадку батончики, ми безмежно радіємо, що нам дісталось трошки. От фабрики на майбутнє по фондах взагалі не лишилось нічого. Фондова економіка раніше як-не-як, а хоч паперово гарантувала якісь матеріали, сировину. Зараз ніхто нічого не гарантує. Безконтрольні вільні ціни, певно, зроблять, що кілограм батончиків коштуватиме більше ста карбованців. Вірите? Звичайно, вірите, бо звикли вже до всього. Хоча звинувачувати кондитерів-земляків не поспішайте. Вони ж не винні, що донедавна закупляли кілограм згущеного молока в тис. першомайців за 2 крб.60 коп., а сьогодні платять майже в п'ятнадцять разів більше — 30 крб.93 коп.

Звичайно, цифри мало цікавлять покупців. Їх цікавить товар і ціна. Єдине, що можна пообіцяти всім нам, зростання цін. У тому, що цукерки подорожчають — ніхто не сумнівається. В іншому: чи ж будуть вони взагалі? — сумніваємося всі.

Підтвердженням останнього є катастрофічна нестача головних компонентів — цукру, яєць, масла. Якщо замість шоколадної поверхні на багатьох видах цукерок ми бачили білувату — то це ще півбіди. Скоро й тої, яка робилася й робиться через відсутність імпортової сировини какао-бобів, з манної крупи, не бачитимемо.

Були ми на фабриці саме в післяріздвяні дні. Бачили знервованого директора, котрий дзвонив на цукрові заводи, посилав гінців туди ж: цукровики не уклали договори з базою "Укрбакалія", яка свого роду була і є посередником. Виробництво ось-ось мало зупинитися. Ми вже

хотіли йти аби не заляжати Віталію Григоровичу, та він не пустив — Чого йдете, побудьте, побачите, як нам солодко.

Роблять кондитери солодкі, пресмачні вироби, а самим їм, повірте, гірко. Фабрика, яка хоч екологічно й безпечно, в центрі міста — як більмо на оці. Колись, правда, ще аж у 1985 році Київ дав "добро" на будівництво нової. Виділили місце, розробили планово-проектну документацію. На одному майдані мали розміститися молокозавод і кондитерська фабрика. Через бюрократичну тяганину міськвиконкомом з прийняттям конкретизуючих рішень початок будівництва перенесли на 1993 рік.

Якщо наші внуки побачать цукерки, зроблені на новому підприємстві, вважайте, їм пощастило. Причина одна: п'ять років тому будівництво обходилося в 27 млн.крб. /40% — імпортне обладнання/. Якщо врахувати інфляцію...

— Скільки коштуватиме фабрика? — питаємо директора.

— Не мучте, не знаю. Питання будівництва фабрики вирішуватиметься в Кабінеті міністрів України, який повинен дати гарантію на виділення валюти для за-

купки імпортного обладнання. А ми її сьогодні ще не маємо.

Що буде з фабрикою, певно, одному Богу відомо. Минулого року її затопило, вірніше — підвали. Лист за листом відправляли в міськвиконком, аби посприяти чи заставили тих, хто має це робити, відремонтувати каналізацію. Ніхто не думав про робітників. Ті зібралися і дали телеграму у Верховну Раду України.

Зранку наступного дня прийшли представники влади і почали не з вирішення проблем, а з того... хто й чому дав телеграму в Київ?

Фізичний і моральний знос, приміщень і обладнання становить сімдесят процентів. Якщо приміщення ще так-сяк можна підправити, добудувати, то обладнання замінити нічим. Його виготовляють у Німеччині, Югославії, Італії. Цим усе сказано.

— Значить, фабрика приречена? — такий невтішний висновок робимо під кінець офіційного знайомства.

Віталій Григорович сумно глянув: — Ще ні, хоч більше десяти років не протягнемо. Крім цього ринок диктує свої умови, по яких і житимемо.

— Продаватимете золоті торти, цукерки?

— Ми не продаємо. Продає торгівля.

І тут взнали парадоксальну новину. Торік, коли 2 квітня піднялися ціни, торт "Кіровоградський", "Каз-

ка", інші довго лежали на прилавках. Не купували їх через високу ціну.

У цьому році все повторюється. Ще раніше адміністрація звернулася в міськвиконком з проханням самим відкрити в місті магазин і торгувати продукцією напряму, без надбавки в грошах, як це робить торгівля /на кожен виріб минулого року плюсувало до 20% надбавки, а в цьому — до 25%/. Відповіді, як сказали на фабриці, і по сьогодні не отримали. Свій магазин дасть змогу продавати вироби дешевше. Це значить, що конвейер виробництва не зупиниться, що люди будуть працювати, що ми з вами їстимо хоч і дорого, але дешевші, ніж у магазинах, торт.

... Коли ми вже йшли з фабрики, нам запропонували, одягнувши білі халати, пройтися цехами. З радістю погодилися. Зразу скажемо, як і на багатьох інших підприємствах, граця важка. Багато форм робиться вручну,

навіть цукерки в коробки — і ті розкладають дівчата й жінки, які в основному тут працюють. А ще скажемо, що майже всі вони, аж не віриться, не їдять, як нам думається, цукерки кілограмами. Що всі вони ще зрідка приємно посміхаються, і головне — що всі вони хочуть, аби цукерки хоч якось нам полегшували життя, дарували хоч зрідка приємні солодкі хвилини.

Ю.ЯРОВИЙ,
В.ГРИБ /фото/
м. Кіровоград.

У цехи кондитерської фабрики нас, одягнувши в білі халати, провела завідувача лабораторією Людмила Буткевич. На жаль, ця гарненька жіночка лишилася за кадром. Дякуючи їй ми змогли сфотографувати за роботою майстра роздільного відділення Валентину Іванівну Щербаківу й розфасовницю Валентину Овечко /1/: цукерницю Людмилу Міхеду /2/: бригаду глазувальниць: Надію Крюченко, Людмилу Дескусар, Галину Лимаренко /3/.

Робітниць цукеркового цеху ми сфотографували, коли вони розкладали ласощі у великі ящики /4/.

Веселою асоціативною в ірисному відділенні асортиментного цеху ми зустріла Людмилу Попорєлову /5/. Можливо, дякуючи названню працівника, ви, друзі наше ще зрідка зможе кунтувати такі смачні цукерки!

ВІТЧИЗНА

Вона була дуже схвильована. Літня жінка в картатому пальто, сірій хустині. Голос у неї тремтів:

— Їхала додому від сина, на автовокзалі почула розмову. Якийсь чоловік казав, що Бандера національний герой, а я почала розповідати про те, що пережила, розхвилювалася дуже. Треба щоб молодь про це знала, — говорила вона, вихлюпуючи із товстого зошита свої записи.

Валентина Іванівна Яковенко народилася в селі Глодосах на Кіровоградщині, молодесенькою дівчиною разом з багатьма її подружками відправилася на Рівненщину "закривати соціалістичне будівництво на Західній Україні". Це було ще під час війни, в 1944-му році.

Поселились спочатку в райцентрі. Жили всі в одній кімнаті. Їх, і школу вартували солдати Радянської Армії. Ні тоді, ні зараз і, судячи з її розповіді, жодного разу за все життя вона не засумнівалася: чому ж не учителів, які прибули сіяти добре й вічне, потрібно вартувати? Невже ж там люди якісь дикі, не зрозуміють, що до чого? Ні, сумніви у юну душу не закрадалися — навколо були бандити, бандерівці, вороги. Не можна було й подумати, що то звичайні, прості люди, українці, які не хотіли, щоб їх дітей вчили "совітки", щоб керували ними більшовики. Смак їхньої комуністичної ідеї тамтешні жителі спробували одразу після воз'єзнання 1939 року, коли їх тисячами і тисячами виселяли в Сибір, розстрілювали без суду і

на якого панар'єв, а тут раптом на лева накинувся вояк. Тільки заць, мабуть, швиденько б утік, а народкові Західної України тікати зі своєї землі було нікуди, тож довелося битися впопачас і з фашистами, і з комуністами. І у це пекло, де на всею потужність закипали пристрасті, "найдобриша і наймилосердніша" радянська влада кинула юних дівчат, попередньо міцно-преміцно напхавши їх серця і розум казками про комунізм та вірою у "батька всіх народів".

Звичайно, з того пекла, з виру фактично громадянської війни, вони виійшли морально і фізично покаліченими, а багато хто не повернувся зовсім.

Ось що пише Валентина Іванівна сьогодні про ті часи.

МОЛОДЬ ПОВИННА ЗНАТИ

У 1944 році, коли бої Великої Вітчизняної точилися уже далеко на Заході, мені довелося жити і працювати на Рівненщині. Дубно, Сарни, Здолбунів, Дубровиця, Млинів і ряд інших населених пунктів були спустошені війною і бандерівцями. Комсомольці й молодь взялися налагоджувати роботу шкіл, лікарень культурних закладів. Бандерівські банди тортурами і погрозами намагалися залякати нас, змусити відмовитись від будівництва нового життя. Не було спокою тим жителям західних областей, хто тягнувся до Радянської влади. Лише в родині радянського активіста Антона Довбенка бандерівці захатували господаря, трьох

ми в криниці, вішали на шибеницях, вирізали зірки на живому тілі. Стогін їх і досі вчувається тим, хто все це бачив. Колодязі перетворили в могили, столітні липи — на шибениці, а приміщення сільських Рад — на катівні.

Та на місце тих, хто загинув, приходили інші. Гарячі були то часи. Дев'ятнадцятирічні юнаки і дівчата із зброєю в руках допомагали оберігати спокій сіл і міст, проводили бесіди, вчили дітей грамоти.

Я теж була вчителькою. Спати доводилося по горищах, ховатися від лісовиків, охороняли нас батьки, чий діти стали воїнами Радянської Армії. Прийдем було вранці до класу, а в дверях записка. Прочитаєш — кров у жилах холодне. А працювати треба було. Сучасна молодь повинна знати про те, що творилося під жовто-блакитними прапорами в 40-50-ті роки на Західній Україні.

Прощення не буде

Ми як учасники ліквідації оунівських банд у західних областях республіки є свідками їх звірства над мирним населенням. Ми, кому довелося проливати кров у боротьбі з озвірілими бандитами, не можемо простити тим, з чийої вини вона лилася. Мине можемо вбийць називати героями, їм ніколи не буде прощення. У сім'ї Мосейчуків бандери вкинули в криницю матір і дочку 5-ти років, а батько і син були на фронті. Повернулись батько і син додому, а матері і сестри не було вже.

Хіба це люди, ні, це не люди — це звірі в людській подобі.

Західній Україні, в яких бандерівці змішали воду з людською кров'ю. Колодязі були переповнені людськими трупами. Повішані, задушені, розстріляні старики і малюки. Ми звертаємося до всіх людей: не допустіть тих жахів, які пережив народ в 40-50 рр. Кожна людина хоче жити. Історія пам'ятає тих, хто сів добро, і проклинає тих, хто сів зло, руйнував, мордував людей.

Народ не простить

Гинули і старики, і діти від бандерівців. Бандери гірші за фашистів, озвірілі різни різали все, що звалось радянським. Закатовані: Володимир Бондаренко, Микола Волоченко, Раїса Терехова, Ганна Денисюк, Петро Турочка, Іван Харченко, Стефанія Різнюк. Перелічити всіх неможливо, бо закатовано десять тисяч радянських громадян.

У бандах були і священники: Степан Іванович Скрипник /митрополит Мстислав/, Сікорський, Павловський. Символом мужності, незламної стійкості, віри в щасливе майбутнє народу стали імена рівенчан: Мотрі Панасюк — першою комсомолки с.Новосілки Млинівського району, Світлани Кравченко, Кіма Коноваленко з Глодос.

В.ЯКОВЕНКО,
с.Рівне,
Новоукраїнський р-н.

Сьогодні вже не тасмачня, що на Західній Україні в ті часи діяли спеціальні загони КДБ (тоді НКВС), які працюючи під "бандерівців" випищували цілі села. Кілька десятків років все це приписувалось "лісовим хлюпцям". Ясно, для чого — наравити людей один на одного, а потім керувати. Це одвічна політика більшовиків, без неї вони нічого були б не варті. Хоча, й "лісові хлюпці" не дримали — хто прихилився до "совітів",

Його син служив у Радянській армії, тож був між двох вогнів. За кілька хат від школи відходити було небезпечно. А коли молода директорна ходила в райцентр по зарплату, то мусила когось про це попереджати: якби візит "совітки" в район співпав з арештом бандерівця або члена його сім'ї/а їх було мов крапель під час дощу/, подумали б, що "наступка-ла" /"совіток часто називали сексотками/ і тоді... Її минуло, а чоловіка, офіцера Радянської Армії привезла на Кіровоградщину пораненого — тут і помер.

І все ж страшно було з її старечих уст чути таке:

— Кажуть, Сталін був поганим. Хіба він для них поганим був? Виселив їх у Сибір, вони там розмножились, а нас убивали...

Так, убивали, і часом жорстоко. Тих, хто був заложником комуністичної влади, яка в свою чергу намагалася знищити волю і гідність західняків Сибіром, концтаборами, виселенням цілих сіл. Ось що пише про те "розмноження" наш читач з Кіровограда В.Хмельницький:

"У моєму житті був випадок, коли я вперше зустрів "бандерівців". Це було в 1974 р. Я працював в Комі АРСР, далеко за Печорою, поблизу села Коливи. Це вже був лід, який нічим зовнішньо не відрізнявся від комі, час зробив свою справу. Ми один з одним розмовляли по-українськи... Ніколи не забуду, як ця стара людина плакала і обіймала нас — скільки років не чув рідної мови, не бачив людей з того краю, де народився, жив... Потім ми дізналися, як і чого він опинився глибоко в тайзі, чому не вертається назад. Розповідь повертас нас в 1948 р., коли його за зв'язок з бандерівцями сушили і ввели в Комі АРСР.

мосуд... лягли, обзивали продажною нацією...

По дорозі до села Коливи у нього вмерла дитина. Коли супроводжуючі дізнались, вони просто взяли її за ногу і викинули в тайгу. Але вже за-протестувала вся вахта. Мертву дитину поховали, з нею ще трьох чоловік... Конвой виритул стріляв: "Бей эту бандеровскую сволочь". До місця призначення довели половину. Люди раділи, що zostалися живі, що приходять кінець знущанням, що з комунів йде дим, та мало ще з чого — люди є люди. Потім була праця в тайзі — заготовляли ліс, будували бараки. Була і снігода. Але куди їхати? Дружина вмерла — не витримали перви переїзду, поховав тут по-людськи. Свій виховував сина, але їй той захворів, не поспіла домога лікарів, поховав коло дружини... Та так і зостався — жива людина коло могили — поряд дружина з сином. Сніг випаде — на дикі і до могили дочки. Але для нього найбільша рідня — це Україна".

І найпечальніше, що свідки тих подій і досі не хочуть нічого розуміти, бачачи одного ворога, і з усіх сил захищаючи унітарну систему, яка фактично зробила їх жертвами громадянської війни, розв'язаною нею ж.

Валентина Іванівна також не визнає сьогоднішніх реалій:

— Поки не було цієї багатопартійності, поки була наша влада, доти й порядок був.

З душевним тремтінням згадує вона як співали в ті, її молоді роки, комсомольці:

"Артиллеристы! Сталин дал приказ..."

Не її вина, що природна молодецька романтика та замал були потрачені на утопічні ідеї, які принесли людям стільки зла. Вона не може від них відмовитись, звикши

свідства, нова влада хотіла бути хазійом не лише в селі, а й у хаті та в душі. Тож знаєш, відійти ту ідею, тому й німців часто-густо зустрічали з хлібом-сіллю, аж поки не розкусили їхньої вовчої суті, нічим не кращої від комунізму. Довгий час ці факти підносилися як чисто пропагандистські — ось, мовляв, ми з фашистами боролись, а вони їх з радністю зустрічали. Те ж саме можна сказати про зайця.

синів, трьох невісток, дві дочки з немовлятами. Загинув і дев'ятнадцятирічний поет-комсомолец Микола Максис. Українські буржуазні націоналісти чинили страшні розправи над мирними жителями.

Тільки на Рівненщині загинуло дев'ять тисяч радянських людей. Особливо жорстоко ставилися до тих, чий сини пішли служити до лав Радянської Армії/кидали живи-

У 1956 році виявлена криниця, яка стала братською могилою більше як для тридцяти мирних жителів. Вода в криниці перетворилася в мертву воду, политу кров'ю. Бандерівці по-звірячому убивали тих, хто вчив дітей, хто не хотів їм підкорятися.

1944 — це страшні дні і ночі розгулу бандерівських банд. Майже кожна сім'я, кожна людина перебували в тривозі за життя своїх і своїх дітей: Багато криниць в

тому почали не було.

— До сорок шостого року, — розповідає Валентина Іванівна, — можна було жити в райцентрі, і навіть якщо роботи не вистачало, зарплату давали. Потім, як не часі роботи — їд на село.

Поїхала й вона. У селі це не було сільради /"немає радянської влади", — казали одні; "не догналися пупальця совітів" — інші/, єдина офіційна особа — священник.

Не дозволили брати нічого, тільки харчі, а хто зміг, заховав щось із взуття та теплих речей для дітей.

Не це мене вразило/ми це всі "проходили"/, мене схвилювало те, як їх доставляли до місця призначення. Знущалися як хто хотів, на станції виводили з вагонів, шикували і голосно закликали тих, хто хоче порозмовляти з бандерівцями — на них і повади, чинили са-

вірици, не хоче нічого аналізувати, оцінювати. Для неї ті ідеї минуле, все — виключно справедливе, чесне і світле. Таких людей багато. Вони не винні, що такі, і певно, не час шукати винуватих. Час зрозуміти, що то була велика трагедія великого народу. І дай Боже, щоб вона не повторилася.

С.ОРЕЛ,
Новоукраїнський р-н.

БЕНЕФІС

Новий рік, звичайно, має нести в собі щось нове. Скажемо, підвищення ціни — це вже "новина" банальна. До цього читачі "МК" вже звикли і не тільки на початку року. Отже, "Любисток" пропонує нову рубрику "Авто-Бенефіс". В буквальному перекладі з французької це значить — прибуток, користь. А чи що с на сьогодні більш актуальне? В театральному старому доброму світі "бенефіс" — це була вистава, збір від якої повністю на їхню користь однією чи кількома акторам. Чомусь у колишньому СРСР у 1925 р. бенефіс як явище був скасований. А жаль. Спасибі, хоч в іншому значенні бенефіс ще живе — це спектакль на честь одного з його учасників як вияв заслуг і майстерності артиста. Або — авторський виступ.

Олександр Косенко — поет і тронки — артист. Бо його вірші і ліси на його слова Андрия Фоменка охоче і гаряче сприймають різні аудиторії. А ще — його професія охоче і гаряче сприймають різні аудиторії. А ще — його професія зв'язана... з автомобілем і поїздом. А ще як автор він кілька років тому дебютував саме в "Молодому комунарі". Отже — першим бенефіціант "Любистка" — Олександр Косенко!

Олександр КОСЕНКО

ПРИЙМИ НА ВІРУ...

Мені малює скло віконне Молочно-сиву ковилу.
Мережать білі морози Сніжинки ниткою живою.
І стежка білою ужвою Ступає в шестер розгози.
З усіх шляхів — одна воно.
Ще залишається зі мною.
Блукає сніг озиминою. І сивіє озимина.
Та пам'ятає нас, малих, Переруділе зілля луго.
Хай кучугури ставить хуга
Із забуття, печалей, лих...
І виринає з рогами Стежина білою ужвою.
І пам'ятає ниткою живою Мережать сиві морози.
Прийми на віру: Так і буде!
Ти ще повернешся туди. Де сосни, дюни, чорний пудель.
Сумна мелодія дуди. Де нам тепер синиця в небі.
І долі лінія в руці. Де за величну білу лубиль.
Перескублися горобці. Де вік росі творити чудоді.
З палючих іскорок слюди.
Прийми на віру: Так і буде!
Ти ще повернешся туди!
ГРУДЕНЬ
Зарубцювала урагани Дерев порепана кора.
Гріх говорити щось погане.

Бо вже зима іде до скошу. Та сліпо дивлячись в імлу.

Олексій Лопухов — у віці Пупкіна, Лермонтова, Байрона... Але географію біографії його позаздрять і набагато старші. Білий, як десятилітня служба у морфології армії познайомила його з життям на суші і на морі від берегів Балтики і до Далекого Сходу, добре знає Україну і Росію /батько — росіянин/. Народився біля значимого літературно-історичного славного села Качанівки на Чернігівщині, над річкою Смоля. Мріяв про журналістську професію, захоплювався історією та археологією... За червоний Мріяв про журналістську професію, захоплювався історією та археологією... За червоний вірш воячини, ще підкачався у першому класі... бабусю і почав їй диктувати. Дебютував у 70-х в газеті "На страже Родины". Нині вже десяток літ працює в Кіровограді в організації МВС. Літературний авторитет для нього /і депутатський! — Степан Пулик. З любов'ю розповідає О. Лопухов у віршах про рідний край, свій народ, довірливо ділиться з нами спогадами і тривогами.

Рушничок серце спомином гріє. Чималенько промчалось літ. Він висить і ніяк не старіє.
Що таке Батьківщина? Це вода з джерела. Сміх маленького сина. І буйноквіття села. Це ранкові роси І хвилюєспівні житів. Світанкові покоси І солоні інші мотиви. Ніжні руки дружини Обвили мене знов... Що ж таке Батьківщина? Ми, Земля і Любов.

Олексій ЛОПУХОВ РУШНИК

Вишивала бабуся рушник. Квіти-згадки полотнищем клала. Мов на серці ростила ранник. Ніби пісню, про себе, лишала. А на ньому — стонадцять доріг: Гони щастя і гони печалі, І низенький батьківський поріг — Все квітками життя уквітчала. Шила, шила бабуся рушник, Ніби спомин життя залишала. Мов садила, садила квітник, Все спішила, кудись поспішала. Вишивала бабуся рушник, Мене поглядом ніжно ласкала Потім клала його на мисник, В Бога щастя для мене благала. Вже давно помайнула в той світ

ДЕБЮТ ДЕБЮТ ДЕБЮТ

Присвячено землякам
Атена ПАШКО
Пам'яті Василя Стуса
Дивись розбили мушлю уночі Жбурнули в неї каменем холодним. В півзвуках начуваються сичі що загніздилися в дзвоні великоднім.
Ця смерть — неминучість сучасна. Єднання між нами живими. Приймемо її як причастя. Питаймо себе: так жили ми? Вересень 1985 /З книги "На перехрестях" Нью-Йорк, "Сучасність", 1989/

3 протоколів літстудії "Сівач"
Роман ЛЮБАРСЬКИЙ
Ми будем жить, немея и спеша, Поражены и красотой, и смертью, Над каждой строчкой тяжело дыша — Рабы, истлестанные плетью. Мы будем воздух тяжело глотать: Все пополам — угар и свежесть. Восстанет слов стремительная рать. Но критик их под корень срежет! Надсмотрщик смотрит серым волком. Заочет — плетью засечет. И строчки впихнутся не бисером, не шелком... Строка, как пот — проступит и стечет. г. Кіровоград.

Анна БРАГИНСКАЯ НОВОМУ ГОДУ
Долой усталость с сонных век, И пусть вокруг царит веселье! Опять у года — Ночь рожденья, И звезды пенят белый снег... Ночь коротка, к чему сомненья. Год нынешний берет разбег. Так будь же счастлив человек! г. Кіровоград.

Антологія: поети про поезію
Володимир САМІЙЛЕНКО
Не вмере поезія, не згине творчість духа. Поки жива земля, поки на ній живуть. Поки природи глас людина серцем слуха.
Клопоти крамарські її ще не заб'ють. Не вмере поезія, поки душа бажає. Зирнути в ті краї, де око не сягне. І хоче з меж вузьких порватися в безкрає. Щоб зрозуміти все небесне і земне. Не вмере поезія, хоч людськість ціла стане Про їжу тільки дбать, про дух забувши свій.

Потреба вищого бажання в серці встане і викличе в душі рої забутих мрій. І вічі голоси творців із-за могили Промовлять до людей, що серця позбулись. І наберуть вони від них нової сили. І будуть серцем жить, як і жили колись І поки на землі ще є одна сльозина. Поезія її нащадкам передасть: І поки між людьми ще втіха є невинна. Поезія в її ще радіощі додасть. А якщо людськості зла доля присудила Діждатися колись життя свого кінця. То буде на землі остання могила — Останнього співця.

Природна — це псевдонім. Він роз'яснює її ім'я, що означає "природна". Така вона і в житті, у спілкуванні — невимушена, комунікабельна, привітна, весела — Наталія Природна. Може вибір професії вплинув на характер, може навпаки? Наталя — дитячий бібліотекар, зацікавлений, умільний, а ще — захоплена літературою і особливо — поезією — людина. Давненько пише вірші, друкується в районній пресі. На початку 80-х була учасником обласної наради молодих літераторів. З того часу душа її збагатилась мудрим досвідом, а рука — зміцніла. І в цих нових віршах я ледве впізнала ту колишню неспілкувану дівчинку. І широко пораділа за цей ріст, і за те, що на її вірші самодіяльний композитор І. Степанов уже написав музику, і що першу пісню її "Чотири сторони" уже співають на батьківщині, де я недавно була гостем і де побожно постоїла біля знаку "Географічний центр України". Хай навколо того центру квітнуть і добрі слова любові до отчої землі, якими бринять вірші Наташки...

Наталія ПРИРОДНА
СТЕЖКИ-ДОРІЖКИ. ДЕ ПРЕДКИ ХОДИЛИ
Груша стара, ти мене не впізнала? Я через роки кричала тобі. Жити благала і руки ламала. Слала свій хрест на стежки долубі. Стежки-доріжки, де предки ходили. Сміх розсипали і сльози лили. Пагінець груші в дворі посадили. Внукам і правнукам передали. Цвітом заплаче і листом мовити че.

Автор передмов і упорядник об'єднання Антоніна КОРІНЬ.

ДЕБЮТ ДЕБЮТ ДЕБЮТ

И ПРОДОЛЖАЕТСЯ ПОЛЕТ

...В останній день жовтня, у день свого народження дебютувала своїми віршами на літстудії "Степ" Н.Каптелова. Послухали ми її і пораділи за молоде поповнення. Працює Наташа в педінституті. Займається в літстудії "Обрій" і там. Отож, щасливих тобі злетів, Наталю, — уві сні і наяву! Хай міцніє перо.

Наталья Каптелова
ПЕСНЯ

Вопросы задаю себе сама:
Что будет завтра: осень или зима?
Что скажут мне друзья и что они?
У чем молчат? Куда, зачем — они?
II.
Из прошлого, из мглы и суеты
Вдруг незаметно улыбнешься ты.
И как-то невесело, чуть дыша
К душе твоей летит моя душа...

III.
И на вопросы все дадут ответ,
И защитят меня от сотни бед
В твоих приходах тихие шаги.
Но только больше ты... не убей!

О, вдохновение! Твои порывы
страшны:
То откликаешься на боль моей души:
А то — молчишь, точишь неустанно,
То говоришь: "На зов любви спеши!"
Тебя понять и трудно, и возможно,
Тебя не ждешь — от истины уйти.
Но ведь найдешь, покажешь осторожно
И поведешь по Млечному Пути.

Закружи меня, музыка,
В своем вихре заснеженном!
И в глухих переулках не застигни
врасплох.
Голубую мечту,
как иголку иная
Опусти на крыло
И продолжим полет!

г.Кировоград.

ДЕБЮТ ДЕБЮТ ДЕБЮТ

Ещо згадати, про що розказати.
Слухаю... Вірю в шептання про-
роче...
Прайді садив — я прийшла пол-
увати.
Дар цей приймаю із рук твоїх
світлих,
Є ва історія, пам'ять жива!
Сумно і радісно... Світе ж мій,
світе!
Предків життя на очах ожива,
СПАСИБІ ТОБІ, ОСІНЬ

Спалакни слезинку щастя
На вигорілу душу,
На виболіле серце,
Здмухни росу надії.
Незвично тепла осінь
Морози ранні глушать
І віс теплим вітром
В холодний вечір мій.
Де не ступи — невдача.
Куди не кинься — пекло.
Потоптані стежинки
Ховаються в ріллі.
Можливо, в чому й вина,
Скажи!? Поки не смеркло,
Іду молитись богу.
Провину замолю.
О, золотавий жовтень!
Така твоя природа,
Що колір безнадії
Голубить зір людей.
Спасибі тобі, осінь,
За цю суху погоду,
За теплий вітер літа
І за безжмарний день.

Я вдячна тобі, жовтень.
За віру, вірність, впевненість.
За те, що довго осінь
В туманах берегла...
Пробач мене. Спіткнулась
В життєвій круговерті.
Пробач, що не зуміла.
Прости, що не змогла.

**ЗНАЙДИ МЕНЕ,
ДОЛЕ...**

Л.П.

Знайди мене, доле...
Які це болючі слова!
Які запізнілі!
Як в жовтні букети мімози.
Зів'яла, пожовкла,
Посохла давно сон-трава
А душу скували
Пекучі, тріскучі морози.
Розмиті дощами
Травневі квітучі алеї,
Згоріли на попіл
Калинові чудо-мости
І, вітром підхоплені,
Круяться в бурі рожевій.
Знайди, доле!
Знайди, поки можна знайти!
Допоки ще очі
Туманяться світлом надії.
Хоч попередом стали
Калинові чудо-мости,
Та серце палає
І душу воно відігріє...

сміт Добровеличківка.

То всміхнеться, то за-
журиться
Осінь у гаю.
Може, спогадом вер-
тається
В молодість свою?
З вітром-чубарем
цілується.
З вихором танцює...
Ій радіти б: вся у злоті,
А вона сумує.

То заплаче слізно-голо-
сно.
То тихо співає.
То вінок надіє з листу
І боса ступає.
Тоне пісня журавлина
В хмарах за горою...
Співай, танцюй, радій,
осінь!
І я із тобою.
Буду співать, молодіти.
А чом не радіти?!
С у мене все, що треба.

Олеся СРЕМЕНКО
І хороші діти.
Бесни, весни... Вони
прийдуть
До юних у пору.
Стоїть осінь,
всміхається
Біля мого двору.
с. Войнівка,
Олександрійського
району.

Наум ДОБРІН
ЄДИНА МИТЬ...
Петру Явтуховичу Кравцю —
кавалеру трьох орденів слави, при-
свячується
Літак ворожий
Поміж хмар сріблястих
Ніс чорну смерть
На нашу переправу.
Не зупинить — то сотні
Мусять впасти
На землю рідну,
Змучену й криваву.
І льотчик юний,
що вертався з бою,
як сокіл,
кинувся навстріч фашисту.
Спинить!
Але нема набоїв,
і от — свою машину промени-
сту
повів він на таран.
Вогненний спалах.
І закружляв у небі
Дим клубком,
Єдина мить,
і вже обидва впади.
Безкрилі і важкі,
Мов камінь...
Згорів пілот,
юнак високочоллий,
та Україну
подвигом прославив.
Хоробре серце
не згоря ніколи —
палаючи, як сонце
золотаве.

Прем'єра рубрики
Міні-сатирикон
У нашому сучасному, вже незалежному житті все ще чимало гіркоти. Але чи не мало — "Перцю" — сдиного сатиричного і гумористичного журналу? Є там ще всякі тини "Вісників" гумористичні сторінки в газетах і журналах, але ж там їх не так густо, як того, що гіне висміювання. А сміх ой потрібен, бо й класик сказав, що легше розлучитись з сміхом, сміючись. Он колись, ще в сдиному "отечестві" знали в цьому толк, хоч часи були не менш напружені. Та все ж, між першою, другою і третьою російськими революціями виходило більше 200 сатиричних журналів! І до дефіциту наперу — не дохо-
дило... І ціна була — нормальна, пайвлатийший потижневик "Сатирикон" А.Аверченка коштував дешевше нашого "МК" — 6 крб. на рік! Дати життя його 1908-1918 /наказав юного життя, якучоци одному з перших декретів Радянської влади/. А наче б то й тоді, в епоху безгласності, Саша Чорний — про нас писав:
Дух свободи... К перестройке
Вся страна стремится...
А який же "дух свободи" без гумору і вільнолюбної сатири в епоху гласності? І хоч у нас своїх гумористів і сатириків — греблю гати, все ж спочатку зайчмося індагіаторством. Першим взявся відродити "Сатирикон" журнал "Перспектива" /№ 2. 91/. Віразу і наше славне, досі не перейменоване місто зі своїми проблемами туди понало...
А.Ангаров. А.ЮРЧЕНКО
3 циклу "Продовольчі завдання"
"Чим слід топоти печі?
Відповідь:
— Кавунами.
Цим геніальним рішенням завдання ми зоб'язані місту Єлисаветграду.
У цьому місті відчувається гостра потреба в паливі. І ось залізницями, якими сюди підвозили вугілля з Донецького басейну, стали прибувати десятками вагонів астраханські кавуни. Вугілля, як і раніше, нема, але є астраханські кавуни.
Дивує лише одна обставина: в Єлисаветграді своїх кавунів більше, ніж в Тулі самоварів, навіть ж знадобилось вугільний голод тамувати саме астраханськими кавунами? Треба думати, що місцева залізнична адміністрація шляхом наукових дослідів прийшла до висновку, що астраханські кавуни дають найбільший процент тепла".
Це — перекладений передрук. Тоді, бачте, нас продовольчі проблеми замучу-
вали. Тепер же, судячи з творів місцевих сатириків, здебільшого — політичні...
м.Кіровоград.

ШЛЯХ ДО СЕРЦЯ ЛЕЖИТЬ ЧЕРЕЗ ГАЗЕТУ

До уваги читачів "Клубу знайомств"

Дорогі друзі, ми знову маємо від вас листи із запитаннями. Віднині будемо відповідати на них лише через газету під заголовком цієї статті, який зробимо постійним. Прізвищ і адрес ваших називати не будемо, ви самі впізнаєте свої питання.

Авторів листа, який надіслав гроші й просить за них прислати адресу підходящої особи, а його об'яву не друкувати, бо "дізнаються знайомі", повідомляємо: адрес на ших абонентів без їхнього дозволу ми не даємо. Стежте за публікаціями "Клубу знайомств", вибирайте підходящу об'яву й надсилайте її авторів листа через редакцію. Тільки пишуть, будь ласка, номер абонента на конверті, а не в листі, вашого листа ми перешлемо. А об'яву Вашу все ж надрукуємо так, щоб ваші знайомі не здогадалися. Не всі регулярно читають випуски "Клубу", тож ми можемо за Вашим замовленням надіслати Вам номери /не адреси/ абонентів, котрі більш-менш відповідають Вашим вимогам. Цю послугу надаємо за 10 крб., які відправте з будь-якого поштового відділення на рахунок редакції № 002700202 у дирекції Укрсоцбанку м. Кіровограда, МФО 323293. Квитанцію відправляєте: 316050, Кіровоград, Луначарського, 36, редакція "Молодого комунара", "Клуб знайомств".

За цією ж адресою і таким же способом присилайте і оголошення про знайомство.

Авторів листа, котрий не одержав на своє оголошення жодної відповіді й підозрює, що, може на пошті "якесь дівчисько з цікавості читає". Пошта, на жаль, працює з недопустимими переборами, але якщо хто взявся перечитати ту масу листів, яка проходить щодня через "Клуб знайомств" — доби було б мало. Досі всім абонентам надходили листи. Може, якийсь і загубився в дорозі, може Ви неточно адресу свою вказали — були такі випадки. Тож радимо дати об'яву ще раз.

Знову є скарги /і знову тільки від чоловіків/, що абонентки не відповідають. Спочатку ми думали, що це тільки через зайнятість чи /сподіваємось, що таких випадків — абсолютна меншість/ через неввічливість. Але з'ясувалося, що найбільше проблем з тими абонентками, хто зоставив нам адресу "До запитання" і, очевидно, не має часу часто навідуватися на пошту. Деякі листи навіть повернулися в редакцію, пролежавши місяць. Тож задля оперативності краще повідомляйте нам домашню адресу, яку, повторюємо, ми нікому не даємо. Хоча, звичайно, й далі пересилатимемо "до запитання", якщо Ви побажаєте.

Деяким абонентам не дуже подобається, що ми пересилаємо листи в фірменних редакційних конвертах, які дуже примітні й викликають у деякого запитання: "А що це за справи в тебе з газетою?". Цього уникнути дуже легко. Пришліть нам разом із Вашими оголошеннями і квитанцією про оплату ще мінімум

три чистих звичайних конверти /нагадаємо, що тепер на них треба клеїти стільки марок, щоб у сумі все відправлення коштувало 50 коп./, і вся кореспонденція приїде до вас у звичайному, не фірменному пакеті.

І нарешті, найголовніше. У зв'язку з інфляцією, збільшенням витрат і податків з нас ми піднімаємо ціну за оголошення про знайомство до 32 крб. Всі об'яви за 13.65 надіслані за поштовим штемпелем до сьогоднішньої дати, будуть опубліковані.

Разом з оголошенням ми можемо вмістити Ваше фото. Ця послуга коштуватиме 50 КРБ. /судні входить і вартість об'яви/. Фото присилайте чорнобіле не менш ніж паспортного розміру. На звороті напишіть своє ім'я й прізвище. У газеті, за вашим бажанням, може надрукуватися тільки під абонентським номером.

В даній ситуації позбуватися знецінених вибуваючих з ужитку карбованців навіть вигідно.

Крім того, ми плануємо компенсувати Ваші витрати. У нашій перспективі — видання спеціальних "Молодого комунара", який розходиться і за межами області і де Ваші об'яви, один раз опубліковані в газеті, друкуватимуться повторно і безплатно. Відтак незмірно розшириться коло людей, які зможуть прочитати ваші оголошення й відгукнутися на них.

Чекаємо Ваших листів! Бажаємо щастя.

Н. ДАНИЛЕНКО,
ведуча "Клубу знайомств".

СЛЬОЗИ ПІД ВЕСІЛЬНУ МЕЛОДІЮ

Сьогодні у моєї племінниці весілля. По сусідству. Сиджу за столом і вдивляюся у її обличчя, прикраси... У її очах чогось з'явилися сльозинки, а жених своєю хустинкою витирає їх, повторюючи раз за разом: "Наталю, квітонько моя, я люблю, люблю тебе, не плач!" Від цих слів жениха мені стало моторошно, серце защеміло. Пригадав свою кохану у весільному вбранні... Правда, ми тоді були трохи старші, а ось цим молодятим лише по вісімнадцять років. Боже, якщо вже я нещасливий у своїй долі, то пощастить ж оцим діткам! — подумав я і пішов до свого подвір'я. Музика, пісні... Вже котру годину лунуть. Мені здалось, що саме під цю весільну мелодію десь крокує до мене моя кохана... Вдивляюся у запівничну темноту, у нічні зорі, що де-не-де просвічуються крізь струнку тополлю, біля якої стою. А на серці так тяжко...

Якось запитав одну літню жінку, чи щаслива вона у своєму житті?

— Можеш не повірити, синку мій, — відповіла вона, — але я щасливою була і на старість залишилася такою. З чоловіком ми живемо, як і в перші наші молоді роки. Маємо двох синів Валерія і Сергія. Привчали до роботи їх змалку. Вони тепер обоє одружені. Маємо внуків. Радіємо їм, бо і в синів доля склалася щасливо, подібно до нашої. Вони, як і ми, один одного не ображають ні чим, поганого слова не почуєш від них. Від нас не відмовляються, доглядають на старість. Хіба це не щастя, коли людина в любові віддана на все життя одній судженій людині? Хіба це не щастя, коли цінюєш її, як зіницю ока? Саме так я живу і на старості літ зі своїм чоловіком.

Чим же я завинив перед своєю долею?.. Ішов я з нею з-під вінця прямою дорогою щастя, присягалися один одному на вірність. І ось незадовго після весілля — розлучення. Потім знову зійшлися, потім знову розлучення... Можливо, це сталося тому, що ми не спроможні були долати свої ревнощі й пропускати мимо вух дрібні докори? Але я вірив своїй коханій, любив її, не зраджував... Моя дружина — міська, з багатого сім'ї. Змушена ж була жити в селі. Самі розумієте, яке сьогодні на селі життя. Вона нехтувала сільськими роботами. Одного разу запропонувала мені переїхати до її батьків в іншу область. Відмовився. Бо як і на кого я міг залишити стару немічну вдову-матір? Зрозуміло, дружині це не сподобалось. Вирішила, що для неї краще жити в місті, біля батьків, де відчуватиме себе незалежною. Проминуло небагато часу. Народила синочка, обкипас кров'ю, коли бачу його і чую, як зве мене татком... Повірте, готовий крізь землю провалитися, так боляче стає... Я теж не забуваю його, відвідую, але ж це лише відвідини. А як хочеться бачити його щодня, щогодини, і матір шкода. А моя суджена не може й понині зрозуміти. Тож як мені бути?! Кидати матір у чотирьох стінах одну і задовольнити примхи колишньої дружини заради синочка, чи, можливо, синок виросте, зрозуміє? Повідаю йому про своє життя, про ставлення його матері до його бабусі...

Ось що стало причиною нашого розлучення. То невже вона любила мене, коли йшли ми під вінця, як ось ці молодята Наталя і Славик? Не знаю, як моя колишня суджена, але я особисто травмований своєю долею.

Хоча я втратив віру у своє щастя, але все одно, переді мною завжди обличчя мого синочка, обличчя колишньої дружини... В глибоких роздумах шукаю істину, та знайти, на жаль, не можу. А серце не перестає щеміти й понині, бо у весільній пісні співається про долю мою. Привиджується вона мені...

Л. Б.

ДЕ П'ЮТЬ — ТАМ І Б'ЮТЬ...

Прощу слова!

Це відбувається двічі на рік. Одряду після оголошення наказу міністра оборони про звільнення в запас хлопців, що вже відслужили, і про призов тих, кому цю службу тільки належить пройти, настають сумно відомі дні після наказу.

Сумно відомі не лише тим, що до тривалої двотрирічної розлуки з сином, братом або коханим готуються його рідні та близькі. Їхні почуття цілком зрозумілі, адже донедавна розлука для багатьох була затьмарена ще й тривогою за молодих хлопців, покликаних виконувати свій міжнародний обов'язок.

Сумно відомі насамперед тим дивним, бездумним, незрозумілим розгулом шумних людних застіль, в які подекуди, як у вир забуття, кидуються з головою і юні призовники, і їхні друзі, і, що найбільше тривожить, їхні батьки, які намагаються так своєрідно /і, погодьтеся, дико! / залити "зіллям" гіркоту... Чого? Біди? Але — якої? Тривоги? Але ж тривоги навіть тижневим запієм не позбутися! То навіщо ж це все?

Проводи. Не скрізь і не завжди вони проходять саме так — галасливо, грубо й п'яно, до не-

стями. Ні, звичайно. Відомо кожному з нас чимало прикладів зворушливих і ніжних сімейних прощань /що ж, традиція є традиція! — без пиятики, галасу, вульгарних пісень і, ніде правди діти, без мордобоя, який нерідко стає результатом таких гульбищ.

Без усього цього, але обов'язково з добрими словами батьків і коханих дівчат, з приємними подарунками на пам'ять про цю розлуку, з щирими обіцянками писати...

І все-таки, на жаль, нерідко виходить інакше. І ось тоді й трапляється справжнє горе. На проводи, як відомо, приходять не лише запрошені гості, а й ті, хто знаходиться біля воріт будинку. Яке це, зрештою, має значення, коли незваний гість йшов сюди не за тим, щоб висловити побажання майбутньому воїнові, а для того, щоб випити, потанцювати в дворі, де й столи встановили "танцмайдак" чик" обкладнали.

А потім було частування спиртным, починаються грубощі на адресу людей похилого віку, мордобій між хлопцями та інші "подвиги". Можна було б про такі випадки писати детальніше, та гадаю, що всім нам вони відомі. Практично в кожному рай-

оні міста суди розглядають кримінальні справи з приводу злочинів, вчинених після п'яного застілля.

Недаремно ж кажуть у народі, іронічно перефразовуючи відому приказку: де п'ють, там і б'ють... Проводи з вином і злочини, які там бувають, — ланки одного порочного ланцюга, розірвати який, на жаль, не в змозі ані військкомати, ані батьки.

До речі, скільки надій покладалося на те, що введене в країні антиалкогольне законодавство загальмує хід цих сумних подій. Адже в одній із статей відомого Указу навіть

чітко говориться про відповідальність батьків за доведення неповнолітніх до стану сп'яніння. Однак надії не справдилися. А випадків покарання батьків за втягнення неповнолітніх у пиятику взагалі одиниці.

Можливо, десь і є трудові колективи, які влаштовують для своїх призовників справжні проводи — без чергових рукостискань й завчених штампованих побажань — цікаво, з вигадкою. Може, десь і є. От тільки — де? І чому про це практично ніхто не знає?

Л. САВИЦЬКИЙ.

І ЗНОВУ "ПОЕЗІЯ" ШАХІВ

Дорогі друзі! Як свідчать ваші дисти, серед читачів багато любителів шахової "поезії" — композиції. Тому ми в цьому році пропонуємо вам нові завдання. Сподіваємося, що вони сподобаються вам.

Завдання 1
Білі: Крh7, Fd8, Tb5, Tg2, Cd4, Ce6, Kd7, Kf7, n.n. e4, g6 (10)
Чорні: Крh5, Fd5, Ta5, Cb8, Cd1, n. g7 (6)
Мат в 2 хода.

Завдання 2
Білі: Крb3, Fg1, Th3, Th4, Cb6, Kc7, n.n. d3, e4, f2, f4 (10)
Чорні: Крd4, Te5, Kc3, n.n. b4, c5, d6 (6)
Мат в 2 хода.

Завдання 3
Білі: Крd6, Th3, Ce1, Kg1, Ke2, n.n. b3, c3, c6, d2, d4, f4, f6, h6 (13)
Чорні: Крe4, n.n. f7, g2, h2 (4)
Мат в 4 хода.

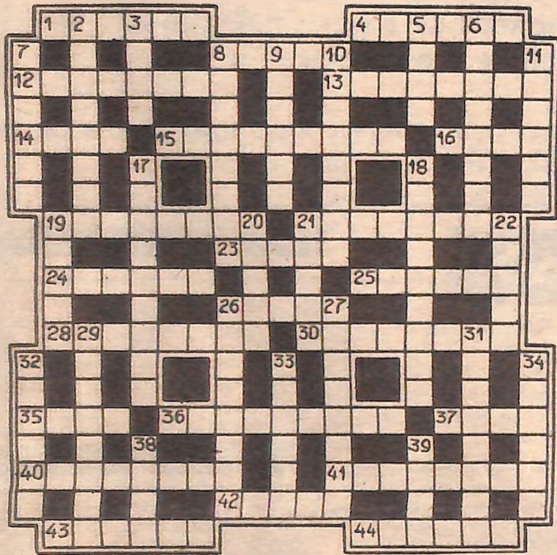
Завдання 4
Білі: Крb7, Fc8, Tb5, Ch8, Kg5, n.n. e7, f2 (7)
Чорні: Крd4, Tf6, Th6, Cf1, Ke5, n.n. a7, b6, b3, d6, d3, g2 (11)
Мат в 4 хода.

Для наших дописувачів нагадуємо, що термін надсилання до редакції відповіді на наші завдання — десять днів з дня публікації.

Редакція просить вибачення у читачів та автора В.Маноїленко за спотворення тексту кросворда, яке мало місце у попередньому номері. Друкуємо справжній текст

КРОСВОРД

По горизонталі: 1. Соціальний діалект. 4. Техніка живопису фарбами по свіжій штукатурці. 8. Різде посилення вітру протягом короткого часу. 12. Російський поет, автор вірша й На смерть Шевченка. 13. Розум, здатність мислення. 14. Річка в дельті якої розташована Калькутта. 15. Мінерал, основна руда марганцю. 16. Дочка Ярослава Мудрого, дружина французького короля Генріха 1. 19. Ударний музичний інструмент. 21. Язичницький бог Сонця у слов'ян. 23. Широкий диван без спинки. 24. Автор історичних романів й Салават Юлаєв, й Степан Разін. 25. Одночасне звучання кількох звуків однакової висоти. 26. Продукт переробки бурого вугілля. 28. Сплави на основі нікелю. 30. Галузь знань, спрямованих на лікування та збереження здоров'я людини. 35. Аркан. 36. Поширений на Україні птах родини фазанових. 37. Екваторіальне сузір'я. 40. "...сміється" І.Я. Франка. 41. Альпійська фалка. 42. Сукупність збройних сил держави. 43. Російський художник, один з авторів панорами "Штурм Перекопу". 44. Столиця Зімбабве.

По вертикалі: 2. Штат на півдні США. 3. Вид атмосферних опадів. 5. Герой широковідомої поеми І.П. Котляревського. 6. Відзнаки та атрибути влади української козацької старшини. 7. Птах, що зимує на Україні. 8. Парусна яхта з висувним кілем. 9. Машина для виділення зерна з борошна після обмолоту. 10. Режисер-постановник фільму й Сімнадцять миттєвостей весни. 11. Заслужений український самодіяльний ансамбль народного танцю. 17. Прохання, заява, скарга. 18. Адміністративно-територіальна одиниця ряду країн. 19. Представник корінного населення азійської республіки. 20. Кількість молока, яку одержують від сільськогосподарських тварин за певний час. 21. Упорядковане переміщення електронів у провіднику. 22. Одиниця маси. 26. Українська гімнастка, олімпійська чемпіонка. 27. Народний танець. 29. Діакритичний знак. 31. Вимірювальний прилад. 32. Розмір, рід, величина чого-небудь. 33. Нагорода. 34. Союз слов'янських племен, центром якого був Київ. 38. Герой давньогрецьких міфів. 39. Гірська індичка.

Склад В. МАНОЙЛЕНКО

ЦИГАНСЬКЕ

ВОРОЖІННЯ

Хоча нинішні достобіса розвелоса на білому світі всіляких там астрологів, чаклунів-пророків, ба навіть якихось тамечки екстрасенсів, однак, приїхавши з рідної Гарбузівки чи то з Тарганівки до обласного центру на ярмарок, все ж кортить іноді звернутися до старої порадиці наших мрійливих пращурів — чорнобривої циганки у стрікатому вбранні. Аякже: вона як блисне оком, як гляне скося, та як хлюпне носом, — так не те щоб на руці — у душі начебто твоє майбутнє й минуле прочитає, не згірше рідної жинки усі грихи роздивиться.

Але не вір, братику, тій чорнявці, яка, раптово підбігши до тебе, на звичний манер чіпляється стане: мовляв, дай поворожу, лишень позолоти ручку. То тільки не-тямуца у справах магічних лахмітниця здатна на таке звертання. А котра підійде хуленько та запитає голо-сненько, як можна тутечки пройти... на Дерibasівську, чи то на Радянську, ота і є справжня чаклунка, так і знай! Ця не просто обдурить, а благородно та душевно обдере тебе, як липку. І якщо ти, небораче, відповіси, що, мовляв, не місцевий, тому й не знаєш-не відаєш, де та вулиця, то вона зовсім не образиться, а лишень щиро подякує за те, що ти чоловік не гордий, щирий, бо їй, замурзаний, відповіді не погордував. А за таку твою ласку готова вона й зовсім безкоштовно про долю розповісти, тим паче, що на цей саме день свято якесь припадає. Ось на такі циганські слова,

собі й міркуй: "Ну, якщо безкоштовно /при теперішніх цінах та своїй хазяйській заощадливості!/, то можна й погодитись. Та й як же не повірити, що ти такий добрий чоловік?"

Ну, а далі вже все йде за добре відпрацьованою методою: спочатку просить тебе золотозуба фея затиснути у долоню будь-яку маню-усіньку монету. Аби лиш гроші. А в іншу руку — маленьке таке люстерко. І як подивиться на нього чаклунка, то різатиме правду-матку пр-прямо тобі у вічі: що ти людина ризикована, але проста /та й справді, хіба інакше тебе умовили б на таке ворожіння?/. Тож, почувши вдруге святу правду, ти ще більше починаєш вірити, а тому й розвішуєш ширше вуха. Та Бог, як кажуть, любить Трійцю, — і циганка остаточно добирає тебе правдонькою: мовляв, усе життя своє ти робив навколишнім тільки добро, а вони ж тебе не цінували, у відповідь одне зло коїли. Та хто ж хоч раз у житті не думав так про свою особу?

Але щоб більшу правду тобі почути, попросить чорнявка до менших тих грошей, що у твоїй долоні лежать, докласти будь-які більші, вже паперові гроші. Скільки питаєш? Та скільки не шкода, не забудь тільки бажанячко загадати.

І скаже тобі тепер циганка що будеш ти щасливий у сім'ї й на роботі, тільки не забувай, що як знайдеш на життєвому шляху червоні гроші — сховай їх у кишеню, а якщо чорні — краще викинь

їх геть! Та стережись, не приставай на пропозицію, коли буде тебе хтось запрошувати пити та гуляти, бо добра від того не матимеш. Ну як? У самісіньке око влучила, хіба не так?

А тепер, щоб напевне вже всеньку правду почути, треба покласти ще більші гроші в ту саму долоню... Нема? То дарма, можна й коштовності, можна про всяк випадок навіть документи! Що, твої руки зайняті? У одній люстерко, в іншій гроші? Ну, пусте, якщо ти вже так гарно рота роззявив, то тепер даси їй потримати ті грошенята у спритній та міцній руці. Ще б пак, тивже ж бачив, що одного разу тебе тая циганка не ошукала своїм яснобаченням! Та наче й не збирається дурити, тільки радить, що гроші не можна класти на порожнє місце, більші треба класти не менші, тільки таким чином досягнеш успіху та достатку. Коли ж виявишся таким телепнем, що витягнеш із внутрішньої кишені ще й свої документи, то ще більше одкровень почувеш, їй-богу!

... Так може тягнутися, чоловіче добрий, аж поки не відчужеш, скільки кілограм локшини висить на твоїх вухах, бо під чималим тягарем настільки видовжились, що стали майже як у віслюка. Та запізно, братику, ти схамінешся, бо грошенята вже міцно затиснуті у цупких руках клятої ворожки. Тепер, впевнившись у тому, що більше не видіти грошків з клієнта, чудодійниця заспокоїть тебе питаннячком: а скільки б ти дав, гарний та

хороший, за таке її гадання? І крапля довіри настільки пом'якшить затверділе серце, скільки ти зможеш пообіцяти їй за добрі поради та набутий досвід.

— Віриш ти чи не віриш? — запитас чорнявка. — На добро чи на зло?

Авжеш, на добро... А тепер, коли й справді хочеш добра не тільки собі, а й усім людям, то розкрий, будь такий ласкавий, свої долоні догори, набери у груди якнайбільше повітря, промов подумки: "Нехай буде добро, хай піде геть зло!" — і видихни, витріщивши очі у небо. Вона ж у цей час опустить руки стиснутими долонями вниз. А як дмухнеш щосили, то поверне вона долоні вгору, та розкриє їх перед твоїм червоним носом... Ой деле! — а грошків уже й нема. Де й подінеться надія на щасливий для тебе кінець сеансу, нижня щелепа у тебе повисне аж до пупа, і почувеш ти душевне заспокоєння у відповідь на сумовиті думки.

— Ось так само, як зло та печаль, і гроші твої гуртом пішли геть!

... Приблизно така приго-да може з тобою статися, коли не будеш добре пантувати свого гаманця у великому місті.

Тут уже й казці кінець, хто читав — той молодець, а хто дзюбиком проклацав та в кишенях не помацав — то вже його справа, а сам я там був, мед-горілку не пив — у рота не втрапляє, та й закуски немає.

Т. ЛЕОНІДОВ.

ТАКСОФОН

ВИ ХОЧЕТЕ

МАТИ ЖИТЛО,
ВИСОКІ
ЗАРОБІТКИ,
МОЖЛИВІСТЬ
ВІДПОЧИВАТИ
НА БЕРЕЗІ
ЧОРНОГО
МОРЯ?

Тоді

звертайтеся до Кіровоградського виробничого об'єднання по сівалках "Червона зірка", якому терміново потрібні на постійну роботу:

- слюсарі-інструментальники,
- наладчики верстатів з ЧПУ, агрегатного та електрозварювального обладнання;
- електрозварювальники ііі-1У розрядів,
- токарі,
- штампувальники,
- слюсарі механоскладальних робіт ііі-1У розрядів,
- заливальники металу,
- формувальники машинної формовки.

З формувальниками укладаються договори на отримання житла в будинках для малосімейних.

Заробітна плата 1000-1100 карбованців у місяць. Особам, які звільнилися в запас після служби в лавах Радянської Армії та пацювали до призову на заводі, виплачується одноразове винагородження на суму 200 карбованців.

Об'єднання має бази відпочинку на березі Чорного моря, дитячі дошкільні заклади, бажаючим продовжити навчання дається направлення у технікуми та інститути.

Адреса: м. Кіровоград, вул. Медведєва, 1.

Тел.: 27-84-43, 27-00-65. Відділ кадрів заводу.

МИ —

біля

“ЯТРАНІ”

Адміністрація Кіровоградського тролейбусного управління проводить набір на курси підготовки водіїв тролейбусів 3-го класу на учбово-курсому комбінаті “Облжиткомунуправління”.

Форма навчання денна. Строк навчання — 6 місяців.

Початок занять в мірі комплектування групи.

Учні забезпечуються стипендією у розмірі 280 крб.

За довідками звертатися у відділ кадрів управління.

Їхати тролейбусами №№ 3, 5, 7, 1 до зупинки “Обллікарня”. Тролейбусами №№ 2, 4, 8 до зупинки “Кінотеатр “Ятрань”.

СТРАХОВА КОМПАНІЯ “М. ГРОМОВИЙ і К” пропонує

жителям міста та області різні види страхування.

ДИТЯЧЕ СТРАХУВАННЯ — по закінченні договірних строків виплачується 100 процентів суми страхування та премії від 5 до 100 відсотків суми в залежності від терміну страхування.

КОМПЛЕКСНЕ СТРАХУВАННЯ — за принципами ощадбанку. Виплачується щорічний процент за внесок:

1-й рік — 8%.

2-й рік — 10%.

3-й рік — 11%.

4-й рік — 13%.

5-й та наступні роки — 15%.

СТРАХУВАННЯ ВІД НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ — у випадку смерті застрахованого його малолітнім дітям виплачується пенсія в розмірі середньомісячної заробітної плати.

СТРАХУВАННЯ МАЙНА — здійснюється за ринковими цінами. Якщо ваше майно не постраждало протягом визначеного строку, передбачається виплата преміальних.

СТРАХУВАННЯ АВТОГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ — перед третьою особою, яка постраждала через необережність застрахованого водія.

СТРАХУВАННЯ ВІД НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ жінок на період вагітності і пологів — гарантує отримання матеріальної допомоги жінкам та новонародженим.

СТРАХУВАННЯ КОМЕРЦІЙНОГО РИЗИКУ — дає можливість впевненіше дивитися у майбутнє.

СТРАХУВАННЯ УЧАСНИКІВ ЗМАГАНЬ на час їх проведення.

СТРАХУВАННЯ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВАНТАЖІВ — компенсує вартість вашого вантажу, якщо він не прийде до місця призначення.

СТРАХУВАННЯ ВІД НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ трудових колективів.

СТРАХУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ І ОРГАНІЗАЦІЙ НА ВИПАДОК ЗАКРИТТЯ дає можливість не боятися ринку і закриття вашої фірми. Ми вам допоможемо.

СТРАХУВАННЯ НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ — гарантується виплата компенсації після втрати роботи.

КОРИСТУЙТЕСЯ ПОСЛУГАМИ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ “М. ГРОМОВИЙ і К”.

МИ — гарантія вашого успіху і впевненості у завтрашньому дні.

Наша адреса: м. Кіровоград, вул. Попова, 20, корп. 5.
Телефон: 59-68-38.

ТАЄМНИЦЯ ЗАГИБЕЛІ ТАЛЬКОВА!

Самому проаналізувати його записи, дійти до потрібного висновку ВАМ ДОПОМОЖЕ книга співака та поета “МОНОЛОГ”. Ви визнаєте, чому Ігор Тальков відчував наближення своєї смерті.

У брошурі “Монолог” ви довідаєтеся про філософські та етичні погляди талановитого співака, дізнаєтеся про зворотній бік вітчизняної шоу-індустрії.

Прочитайте “Монолог” за один карбованець 50 коп. сьогодні і не платіть за це сто карбованців завтра!

Придбати брошуру І. Талькова ви зможете в кіосках “Союздруку”, у фірмі “Погляд”, редакції “МК”.

ВІТАЄМО!

Нашому чоловікові, татові, дідусеві Івану Степановичу Хижняку виповнюється 55 років. Від чистого серця поздоровляємо його, бажаємо щастя, міцного здоров'я, успіхів у роботі.

Дружина, теща, дочки Олена та Наташа, зять Олег, внучки Світлана та Марина.

Загублений студентський квиток № 514/88, виданий Кіровоградським педагогічним інститутом на ім'я Світлани Леонітівни ШЕМЧУК, вважати недійсним.

Члени української асоціації “Відродження” національної медицини проводять лікування без медикаментів. Вам допоможуть зняти любовний заговор за допомогою екстрасенсорки, відікувати остеохондроз, сколіоз та інші хвороби, використовуючи методи мануальної терапії та білої магії.
Писати на адресу: 257000, м. Черкаси а/с 390.

Тому, хто знайде студентський квиток № 91050 на ім'я А.О.ПАРФЕНОВА, прохання повернути його на адресу: вул. Добровольського, 12, турботок 1, к. 356.

ЗАПРОШУЄМО ДО СПІВПРАЦІ!

До уваги керівників підприємств, кооперативів, приватних осіб.

В м. Кіровограді створено й починає свою діяльність Об'єднання воїнів-інтернаціоналістів. Наше завдання — благодійність, соціальна та медична реабілітація колишніх учасників локальних конфліктів.

Рада Об'єднання запрошує всіх зацікавлених керівників підприємств до співробітництва, а також, враховуючи на-

шу специфіку до надання матеріальної допомоги на період становлення. Урядом України для Об'єднання воїнів-інтернаціоналістів встановлено багато податкових пільг, у тому числі й у зовнішньоекономічній діяльності.

Наші реквізити: 316022 м. Кіровоград, вул. Леніна, 31 р/р 003700803 в Облдіректіві Укросоцбанку МФО 323293.

Рада ОВІ м. Кіровограда.

800 КРБ. — І БІЛЬШЕ

Кіровоградському тролейбусному управлінню потрібні на постійну роботу:

водії тролейбусів — заробітна плата 600-800 крб.;

електромонтер по ремонту та обслуговуванню обладнання — заробітна плата 500-600 крб.;

слюсар по ремонту автомобілів — заробітна плата 300-500 крб.;

муляр — заробітна плата 300-600 крб.;

маляр — заробітна плата 300-500 крб.;

електрогазозварник — заробітна плата 300-500 крб.;

майстер служби енергогосподарства — заробітна плата 585 крб.;

заступник начальника управління — заробітна плата 840 крб.;

Робітники управління мають право на безкоштовний проїзд у міськелектротранспорті.

Забезпечуються дитячим садком.

За довідками звертатися у відділ кадрів управління.

Їхати тролейбусами №№ 2, 4, 8 до зупинки “Кінотеатр “Ятрань”, тролейбусами №№ 3, 5, 7, 1 до зупинки “Обласна лікарня”. Тел.: 55-30-75.

ВІВТОРОК

■ 21 СІЧНЯ

УТ (І ПРОГРАМА)

8.00 "З восьмої до дев'ятої". Інформаційно-музична програма. 9.00 Кукурік і К. 10.00 Доброго вам здоров'я. Профілактика і лікування грипу. 10.35 Шкільний екран. Основи інформатики і обчислювальної техніки. Алгоритми роботи з табличними величинами. 10 клас. 11.05 Художній телефільм "Украдене щастя". 11.2 серія. 13.15 УТН. 15.00-16.00 Електронна газета "Все — всім". 16.00 УТН. 16.15 Скрипкові сонати. 16.45 "Земле моя". Екологія Чорного моря. 17.30 Пісні Раймонда Паулса. 18.00 "День за днем". (Кіровоград). 18.15 Художня панорама. Миколаївські вернісажі. 19.00 "Дніпро". Інформаційна програма. 19.30 Студія "1 грудня". 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Пісенний вернісаж-92. 21.20 Релам. 21.35 Наші скарги за океаном. Фільми Галі Кучмі. /Канада/. 22.55 УТН. 23.15 З концертів Міжнародного фестивалю української музики. 23.40 Нічний телезал. Художній фільм "Женіхи".

ЦТ (І ПРОГРАМА)

5.00 Ранок. 7.30 "Подорож у країну казок і пригод". Кіноконцерт. 8.30 2-й фольклорний фестиваль народів Поволжя. 9.00 Футбольний огляд. 9.30 Казки і притчі народів різних країн. 9.40 "Людина із звалища". Художній телефільм. 1 серія. 11.00 Новини. /3 сурдоперекладом/. 11.20 Ритмічна гімнастика. 11.50 Прем'єра документального фільму "Прозріння. Сон про Флоренського". 12.40 Концерт казахського Державного оркестру народних інструментів ім. Курмангазі. 13.10 Блокнот. 13.15 Біржові новини. 13.30 Вам це треба? 13.45 Торговий ряд. 14.00 Новини. 14.20 Це було... було... 14.40 "Тютя Маруся". Художній телефільм. 1 серія. 15.45 Прем'єра мультфільму. 16.05 Дитячий музичний клуб. 16.45 Разом з чемпіонами. 17.00 Новини. 17.20 Прем'єра документального телефільму "Марія Чіботаці". 17.50 Сходина. 18.35 "Людина із звалища". Художній телефільм. 2 серія. 19.45 Вечірня казка. 20.00 Новини. 20.35 "Театр плюс ТВ". 21.40 "Із Лондона з любов'ю, або Недорожні нотатки". Передача 3. 22.15 Музика, спорт, музика. У перерві — Новини. 0.05 "Приморський бульвар". Художній телефільм. 1 серія.

УТ (2 ПРОГРАМА)

7.00 Вісті. 7.20 Французька мова. 1 рік навчання. 7.50 Дозвілля. "Авто". 8.05 Французька мова. 2 рік навчання. 8.35 Документальний фільм. 9.05 Шейпінг "Досконалість року". 9.50 Фільми Ю. Поднієкса. "Чи легко бути молодим?". 11.10 "П'яте колесо". 13.00 Вісті. 15.00 Дитяча година. 16.00 Простір-плюс. 16.30 Селянське питання. 16.45 Т.ІН.КО. 17.00 Ключ до світового ринку. 17.30 Кримінальні вісті. 17.45 Парламентський вісник. 18.00 Студія "Нота бене". 18.40 Дозвілля. "Птахи поруч з нами". 18.55 Реклама. 19.00 Вісті. 19.20 Київська панорама. 19.50 Телефільм "Доторкання". 20.30 Фільми Ю. Поднієкса. "Крах імперії". 21.10 "Зимові мрії на Великій Нікитській". До 125-річчя Московської консерваторії. 21.55 Реклама. 22.00 Вісті. 22.20 Астрологічний прогноз на завтра. 22.25 "Чудова сімка". Музична програма.

середа

■ 22 СІЧНЯ

УТ (І ПРОГРАМА)

8.00 Від восьмої до дев'ятої. Інформаційно-музична програма. 9.00 Концерт Державного естрадно-симфонічного оркестру України. 9.30 Відкриття Конгресу українців суверенних держав колишнього СРСР. 11.30 УТН. 15.00-16.00 Електронна газета "Все — всім". 16.00 УТН. 16.10 Для дітей. "Веселка". 16.40 Українська лірична Фільм-концерт. 16.55 На допомогу школі. Бесіди про біблію. 17.20 Перлини душі народної. 18.00 На Конгресі українців суверенних держав колишнього СРСР. Відеозвіт. 19.00 "Дніпро". Інформаційна програма. 19.30 На Конгресі українців суверенних держав колишнього СРСР. Відеозвіт. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 На Конгресі українців суверенних держав колишнього СРСР. Відеозвіт. По закінченні — УТН. Нічний телезал. Художній фільм "Тіні забутих предків".

ЦТ (І ПРОГРАМА)

5.00 Ранок. 7.35 Дитячий музичний клуб. 8.15 Разом з чемпіонами. 8.30 "Вони ж черепахи". Документальний телефільм з циклу "В об'єктиві — тварини". 8.50 "Театр плюс ТВ". 9.50 "Людина із звалища". Художній телефільм. 2 серія. 11.00 Новини. /3 сурдоперекладом/. 11.20 "День тільки до вечора хороший...". Документальний телефільм. 11.40 "По той бік рами. З посмішкою...". 12.25 Концерт Державного ансамблю танцю Азербайджану. 12.55 Блокнот. 13.00 "Як добитись успіху". Передача 3. 13.15 Телемікст. 14.00 Новини. 14.20 Сьогодні і тоді. 14.50 "Тютя Маруся". Художній телефільм. 2 серія. 15.55 Маленький концерт. 16.10 "Подорож у країну казок і пригод". Кіноконцерт. 17.00 Новини. 17.20 Прем'єра фільму-концерту "Свято на нашій вулиці". 17.45 "За законами ринку". 18.25 Прем'єра художнього телефільму "Людина із звалища". 3 серія. 19.45 Вечірня казка. 20.00 Новини. 20.35 Кінопанорама. 21.50 "Тільки для дорослих". Мультфільм. 22.00 "Я граю Шостаковича...". Ю.Шифрін. У перерві — Новини. 23.50 "Приморський бульвар". Художній телефільм. 1 серія.

УТ (2 ПРОГРАМА)

7.00 Вісті. 7.20 Німецька мова. 1 рік навчання. 7.50 Дозвілля. 8.05 Німецька мова. 2 рік навчання. 8.35 Дитяча година. 9.35 Тхеквондо. 10.00 "Документальне кіно. Що далі?". 10.45 Є. Шварц. "Дракон". Лялькова вистава. 13.00 Вісті. 15.00 Спогади про актора. Р. Плятт. 16.05 Мультфільм. 16.15 Програма 03. 16.45 Т.ІН.КО. 17.00 Телеогляд "Далекий Схід". 17.45 Капітал. 18.00 Чемпіонат Європи з фігурного катання. Спортивні пари. Оригінальна програма. 18.55 Реклама. 19.00 Вісті. 19.20 Київська панорама. 19.50 Дзвони Чорнобиля. 20.50 Доброго вам здоров'я. "Допомагають Бобришеву". 21.20 Пісенне мереживо. 22.00 Вісті. 22.20 Астрологічний прогноз на завтра. 22.25 Чемпіонат Європи з фігурного катання. Чоловіки. Довільна програма.

четвер

■ 23 СІЧНЯ

УТ (І ПРОГРАМА)

8.00 Від восьмої до дев'ятої. Інформаційно-музична програма. 9.00 Художній фільм "Формула кохання". 10.35 Шкільний екран. Українська література. 9 кл. Розвиток мови. Матеріал для твору — письмової роботи про екскурсію до літературного музею. 11.05 Концерт української пісні. 11.25 УТН. 15.00 — 16.00 Електронна газета "Все — всім". 16.00 УТН. 16.10 Для дітей. До. мі. соль. 16.40 Республіканська фізико-математична школа. 17.10 Українська баркаролла. 17.25 "День за днем." (Кіровоград). 18.00 На Конгресі українців суверенних держав колишнього СРСР. Відеозвіт. 19.00 "Дніпро". Інформаційна програма. 19.30 На Конгресі українців суверенних держав колишнього СРСР. Відеозвіт. 20.45 "Ефект" — для ділових людей. (Кіровоград). 21.00 На Конгресі українців суверенних держав колишнього СРСР. Відеозвіт. По закінченні — УТН. Нічний телезал. Художній фільм "Сватання на Гончарівці".

ЦТ (І ПРОГРАМА)

5.00 Ранок. 7.35 "Подорож у країну казок і пригод". Кіноконцерт. 8.25 Кінопанорама. 9.40 "Людина із звалища". Художній телефільм. 3 серія. 11.00 Новини. /3 сурдоперекладом/. 11.20 Концерт фольклорного ансамблю Алжру. 11.45 Людина і закон. 12.25 У світі тварин. /3 сурдоперекладом/. 13.10 Блокнот. 13.15 Телемікст. 14.00 Новини. 14.20 Прем'єра художнього телефільму "Людина із звалища". 4 серія. 19.45 Вечірня казка. 20.00 Новини. 20.35 "У пошуках радості". До 80-річчя Б.Покровського. 21.35 "Кримінформ" повідомляє. 21.50 "Із Лондона з любов'ю, або Недорожні нотатки". Передача 4. 22.35 Музичний прогноз. 23.00 Новини. 23.20 Авторалі Париж-Тріполі-Кейптаун. 0.20 "Додатковий прибуває на другу колію". Художній телефільм. 1 серія.

УТ (2 ПРОГРАМА)

7.00 Вісті. 7.20 Іспанська мова. 1 рік навчання. 7.50 Дозвілля. 8.05 Іспанська мова. 2 рік навчання. 8.35 "Мені пощастило". 9.25 "К-2" представляє. 13.00 Вісті. 14.45 Дитяча година. 15.45 У світі тварин. 16.45 Т.ІН.КО. 17.00 Грані. Художньо-публіцистична програма. 17.45 Парламентський вісник. 18.00 Чемпіонат Європи з фігурного катання. Спортивні пари. Довільна програма. 18.55 Реклама. 19.00 Київська панорама. 19.30 СКВ. 19.40 Прем'єра художнього телефільму "Санта-Барбара". 13 серія. 20.30 Молодіжна студія "Гарт". 22.30 Концерт Державного академічного українського народного хору ім.Г.Верьовки.

п'ятниця

■ 24 СІЧНЯ

УТ (І ПРОГРАМА)

8.00 Від восьмої до дев'ятої. Інформаційно-музична програма. 9.00 Художній фільм "Дайте нам мужчин". 10.20 "Альфа і омега". Винахідник В.Болотов. 11.00 Музичний фільм "Козацьке коло". 11.40 Шкільний екран. 11 кл. Російська література. Лауреати Нобелівської премії. Б.Пастернак. 12.10 УТН. 12.25 Протипожежна безпека. Документальний фільм "Три зустрічі". 15.00 — 16.00 Електронна газета "Все — всім". 16.00 УТН. 16.15 Концерт духовної музики. 16.45 Старт надії. 17.15 Пісні роксоланого краю. 17.45 Документальна кінопрограма. 18.25 Свято бального танцю. 19.00 "Дніпро". Інформаційна програма. 19.30 "У неділю вранці" (Кіровоград. Повтор від 12.01.1992 р.) 20.30 "Дзеркало". Програма Кіровоградської міської Ради народних депутатів. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Камерний концерт. 21.30 Художній фільм "Золоте теля". 1 серія. 22.40 УТН. 23.00 Художній фільм "Золоте теля". 2 серія. 0.30 Нічна феєрія.

ЦТ (І ПРОГРАМА)

5.00 Ранок. 7.30 Мультфільми. 7.55 ...До 16 і старші. 8.35 "У пошуках радості". До 80-річчя Б.Покровського. 9.35 "Людина із звалища". Художній телефільм. 4 серія. 11.00 Новини. 11.10 Клуб мандрівників. 12.20 "У пошуках виходу". Короткометражний художній фільм. 12.45 Блокнот. 12.50 Мультик. 13.15 Біржові новини. 13.45 Бізнес-клас. 14.00 Новини. 14.20 Мелодії Індії. 14.50 "Додатковий прибуває на другу колію". Художній телефільм. 2 серія. 16.00 Мультфільм. 16.20 2-й Всесоюзний фестиваль телепрограм для дітей і юнацтва. 17.00 Новини. 17.20 Прем'єра мультфільму. 17.35 Людина і закон. 18.15 Прем'єра художнього телефільму "Моя сім'я та інші тварини". 4 серія. 18.50 Від представляє: "Поле чудес". 19.45 Вечірня казка. 20.35 Прем'єра художньо-публіцистичного фільму "Влада Солов'яцька". 22.05 Від представляє. У перерві — Новини. 0.40 "Ранкова зоря" у вечірньому ефірі. 1.40 "Додатковий прибуває на другу колію". Художній телефільм. 2 серія.

УТ (2 ПРОГРАМА)

7.00 Вісті. 7.20 Час ділових людей. 8.20 Англійська мова. 1 рік навчання. 8.50 Дозвілля. 9.05 Англійська мова. 2 рік навчання. 9.35 "Визнання. Художник І.Самдірев". 10.00 Без ретуші. 11.55 "П'яте колесо". 12.40 Тхеквондо. 13.00 Вісті. 15.00 Діалог з комп'ютером. 15.30 Простір-плюс. 16.00 Паралельні світи. 16.45 Т.ІН.КО. 17.00 Версія. 17.15 Чемпіонат Європи з фігурного катання. Чоловіки. Оригінальна програма. 18.00 "Від за ВІД". 18.30 Київська панорама. 19.00 Вісті. 19.20 Свято кожного дня. 19.30 Прем'єра художнього телефільму "Санта-Барбара". 14 серія. 20.20 Незабутні. Марко Кропивницький. 21.35 Музичний фільм "Не журись". 22.00 Вісті. 22.20 Астрологічний прогноз на завтра. Реклама. 22.25 Акція "Пелкан". 22.45 Російський стиль.

субота

■ 25 СІЧНЯ

УТ (І ПРОГРАМА)

8.00 УТН. 8.10 Ритмічна гімнастика. 8.30 Телефільм "Звичайне життя лікаря Бизова". 9.35 "Спогад про "Руту". П фестивалю української пісні. 10.35 Тхеквондо по-українськи. 11.35 С.Прокоф'єв. "Попелюшка". Балетна вистава. 13.25 Доброго вам здоров'я. Травматизм: причини, наслідки, профілактика. 13.55 УТН. 14.10 Художній фільм "Чужий випадок". 15.30 Містер Україна. Республіканський конкурс з культуризму. 16.00 Концерт артистів української естради. 16.30 В.Винниченко. "Чорна пантера і білий ведмідь". Вистава Севастопольського драматичного театру імені Луначарського. 17.45 Сонячні кларнети. Самодіяльні художні колективи Кіровоградської області. 19.00 "Дніпро". Інформаційна програма. 19.30 Телерадіоканал "Право". 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Співає Є.Мірошниченко. 21.30 Пляда. Художньо-публіцистична програма. В перерві — 22.45 УТН. 0.20 Нічний телезал. Кінокомедія "За двома зайцями".

ЦТ (І ПРОГРАМА)

6.30 Суботній ранок ділової людини. 7.30 Мультфільм. 7.40 Прем'єра телефільму "Тетянин день. Художник Т.Мавріна". 8.15 "Інститут людини". 8.55 Ранкова музична програма. 9.25 Гонг. 10.40 ЕХ. Екологічна хроніка. 10.55 Музичний кіоск. 11.25 Прем'єра рубрики "Пані удача". 12.25 Мультфільми. 12.35 Прем'єра художнього телефільму з серії "Багаті теж плачуть". /Мексика/. 14.00 Новини. 14.20 Очевидне-неймовірне. 15.00 "Задзеркалля". Прем'єра художнього телефільму "Історія про принцесу-пастушку та її вірного коня Фалада". 16.30 "Кохання з першого погляду". День перший. 17.10 Корея. Погляд без політики. Передача 2. 17.40 Прем'єра мультфільму "Бджола Майя". 18.05 Прем'єра телестави "Ніжний образ твій". 19.45 Вечірня казка. 20.00 Новини. 20.35 КТВ-1 і Канал "Франс Інтернаціональ" пропонують "Музичний сюрприз...". 21.30 Чемпіонат світу з боксу серед професіоналів. 22.00 Європа плюс. 23.00 Новини. 23.20 Вперше на телеекрані. Художній фільм "Ідентифікація жінки". /Італія/.

ЦТ (2 ПРОГРАМА)

7.00 Вісті. 7.20 Календарні обряди Нижгородської землі. 8.00 Баскетбольний огляд НБА. 8.30 "Хочете, вірте...". 9.00 Третій ангел. 9.25 ТО "Республіка" представляє програму "Російського відео". 10.00 Відеоканал "Плюс одинадцять". 12.00 Чемпіонат світу з баскетболу серед професіоналів НБА. 18.00 Прошу слова. 18.15 Телебійра інформую. 18.40 Телефільм "Бабина хата". 19.00 Вісті. 19.20 Свято кожного дня. 19.30 Прем'єра художнього телефільму "Санта-Барбара". 16 серія. 20.20 Обличчя до Росії. 20.40 Чемпіонат Європи з фігурного катання. Показові виступи. 21.55 Реклама. 22.00 Вісті. Астрологічний прогноз на завтра. 22.30 Спортивний телеогляд. 22.30 Чемпіонат Європи з фігурного катання. Показові виступи.

неділя

■ 26 СІЧНЯ

УТ (І ПРОГРАМА)

8.00 УТН. 8.10 У неділю вранці. Інформаційно-музична програма. 9.10 Ритмічна гімнастика. 9.30 "Даруй літа щасливі і нашої славній Україні". Музична програма. В перерві — 11.30 УТН. 11.45 Канал "Д". 12.45 Художній фільм "Серьожа". 13.00 Канал "Д". 14.00 Село і люди. 15.00 Для дітей. Музичне кафе. 15.45 Манто із Жмеринки. 16.00 Солдатські листи. 17.00 Телеспортарена. 17.45 "Надвечір'я". Передача для людей старшого віку. 19.00 "Дніпро". Інформаційна програма. 19.30 "Зичимо щастя". Програма за листами телеглядачів. 20.40 Сторінками дитячої біблії. 21.00 Тиждень інформаційно-публіцистична програма. 21.40 Українська біржа повідомляє, пропонує, рекомендує. 21.55 Художній фільм "Рецепт її молодості". 23.25 УТН. 23.45 Нічний телезал. Фільм-опера "Євгеній Онєгін".

ЦТ (І ПРОГРАМА)

6.30 Після третій півні. 7.00 Ритмічна гімнастика. 7.30 Тираж "Спортлото". 7.45 Спорт для всіх. 8.15 З ранку раненько. 8.55 Як тобі слухається. 9.35 Нові імена. 10.25 Гумористична передача "Можливо все". 10.55 Клуб мандрівників. 11.50 Екологія. Суспільство. Людина. 12.20 ІХ Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості "Веселка". /Ангولا/. 12.55 "Надзвичайна пригода". 14.00 Новини. /3 сурдоперекладом/. 14.20 Діалог у прямому ефірі. 15.00 "Під знаком "Пі". 15.50 "Кохання з першого погляду". День другий. 16.25 Прем'єра документального телефільму "Югославія. Дорога в нікуди". 16.55 "Уолт Дісней представляє...". 17.45 Новини. 18.00 Казки і притчі народів різних країн. 18.10 Телелюція. 18.20 Музика в ефірі. Вибране. 18.45 "Бонні і Клайд". Художній фільм. 21.00 Підсумки. 21.45 Телеспортивний вечір. 23.00 Новини. 23.20 "Парадиз-коктейль". 0.15 "Страх". Художній телефільм.

ЦТ (2 ПРОГРАМА)

7.00 Вісті. 7.20 "Сергій Панасенко. Важка доля з двома невідомими". 8.00 "Витоки". 8.50 Освідчення в коханні. 9.05 "Який "Сралаш". 9.50 "Атибати". 10.20 "Ніні". Новини релігійного життя. 11.00 Чемпіонат Європи з фігурного катання. Жінки. Довільна програма. 12.00 Благодійний концерт "Тепло наших сердець". 14.15 У ритмі танцю. 14.45 "Ніті". Музичний фільм. 15.05 Банк "Восток" представляє. 15.10 М.Арцибашев. "Вороги". Телевистава. 17.00 Чемпіонат світу з баскетболу серед професіоналів НБА. 18.00 Прошу слова. 18.15 Телебійра інформую. 18.40 Телефільм "Бабина хата". 19.00 Вісті. 19.20 Свято кожного дня. 19.30 Прем'єра художнього телефільму "Санта-Барбара". 16 серія. 20.20 Обличчя до Росії. 20.40 Чемпіонат Європи з фігурного катання. Показові виступи. 21.55 Реклама. 22.00 Вісті. Астрологічний прогноз на завтра. 22.30 Спортивний телеогляд. 22.30 Чемпіонат Європи з фігурного катання. Показові виступи.

Увага!

сенсация!

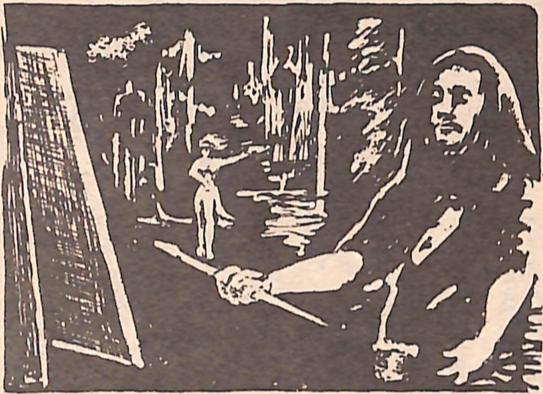
Увага!

Новий рік заведено починати з нововведень. На відміну від нашого уряду, чий економічні сюрпризи не викликають радості, ми приготували для вас, дорогі читачі, подарунок, який напевне вам сподобається. Наскільки вам відомо, цього не робили ще жодна газета чи журнал. Отож ми запатентуємо для вас рубрику

“САМВИДАВ”.

Пояснюємо, що це таке. Редакційна пошта переповнена вашими віршами, оповіданнями, гуморесками, малюнками, які б ви хотіли бачити надрукованими. Але в газету потрапляє лише невеличка частка ваших творів; решта відхиляється через недостатні літературні достоїнства. Але в усіх редакціях сидять живі люди, котрим властиво помілятися. Історія знає багато випадків, коли та-

кит спочатку бував обеміаний, а потім твори ставали класикою — так провалилася спочатку чеховська “Чайка”. Головне, щоб твір дійшов до публіки, і вже вона й визначить його цінність. Наступаюча ера ринкових відносин негативно позначилася на багатьох сферах, однак видавничу помітно пішла вгору. Авторів, котрі раніше роками чекали своєї черги на вихід книжки, тепер за власний кошт можуть запропонувати її читачеві

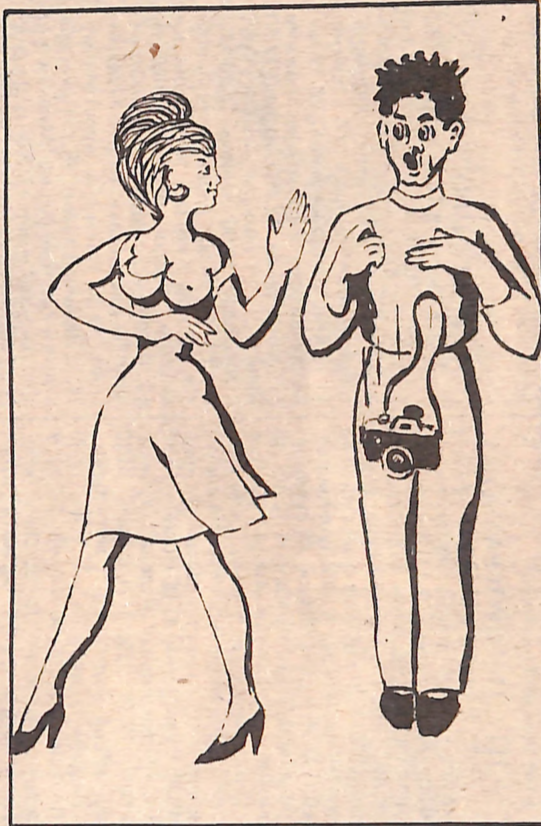
через кілька місяців.

А ми — ще швидше! Ми гарантуємо, що без затримок буде надрукований кожний ваш вірш, повість, карикатура, байка, рецензія, афоризм, фото, гумореска незалежно від змісту. Ви можете підписати їх своїм іменем чи псевдонімом, можете присвятити комусь із ваших близьких чи друзів. Твір побачить світ таким, яким його написали ви, ніяких екорочень і переправлень ми робити не будемо.

Ваш твір може бути українською чи російською мовою, повинен займати не більше /менше —

можна/ двох/з половиною стандартних аркушів, надрукованого через два інтервали тексту чи шість сторінок /трьох аркушів/ циклічного зошита з математики, де пишеть через одну клітинку, а не на кожній. Не має значення, скільки творів туди поміститься, це може бути велика поема чи десять чотиривіршів — як побажаєте, аби вклалися в розмір.

Тепер порахуйте, скільки у вас випило і в будь-якому поштовому відділенні перекажіть на розрахунковий рахунок редакції № 002700202 у дирекції Укрсоцбанку м.Кіровограда, МФО 323293 суму в розрахунок 10 крб. за кожну сторінку зошита чи 20 крб. за кожний аркуш машинопису. Вкладіть ваш рукопис у конверт разом із квитанцією про відправлення грошей і пошліть за адресою: 316050, м.Кіровоград, вул.Луначарського,36, редакція “Молодого комунара”, “Самвидав”. Усе інше — наша турбота. Таким легким шляхом, доступним навіть школярем, кожен із вас може стати поетом, прозаїком, драматургом.

А також художником чи фотографом. Ви можете прислати нам із коротким підписом чи без нього портрет вашої коханої, вашого будинку, улюбленого kota, фоторепродукцію вашої картини, перерахувавши за кожен знімок 20 крб. і вклавши в конверт квитанцію. Десятки тисяч читачів познайомляться з вашою творчістю. Фото присилайте чорно-білі й чіткі.

Так само 20 крб. коштує кожен малюнок, котрий має бути виконаний чорною тушшю на цупкому папері. Якщо хочете опублікувати свою пісню з нотами — 20 крб. за ноту /теж на щільному папері тушшю, розбірливо/ і 20 за текст. Таким чином ми можемо відкрити нових композиторів. Розміри малюнка, нот і фото повинні бути не меншими, ніж 8x8 см. Більші — будь ласка. Чекаємо вас на своїх сторінках, творці й герої “Самвидаву”.

VIDEO

м. Кіровоград, вул. Пастерівська, 71

НЕДІЛЯ, 19 СІЧНЯ

10.00 “Бетмен”, Мультфільм.
11.30 “Підрозділ “Дельта”. 1. Бойовик.
13.30 “Підрозділ “Дельта”. 2. Бойовик.
15.30 “Потойбічні історії”. Жахи.
17.30 “Молодий місяць з привидами”. Комедія.
19.30 “Новачок”. Бойовик.
21.30 “Дика орхідея”. Фільм для дорослих.

ПОНЕДІЛОК, 20 СІЧНЯ

10.00 “Час динозаврів”, Мультфільм.
11.30 “Вішпатах владі”. Бойовик.
13.30 “Рим 2033 року”. /“Центуріони, що борються”. Фантастика.
15.30 “Краще майбутнє”. Бойовик.
17.30 “Про іджні”. Комедія.
19.30 “Смертельна пулька”. Бойовик. У головній ролі К.Істуд.
21.30 “Пляжна лихоманка”. Комедія.

ВІВТОРОК, 21 СІЧНЯ

10.00 “Люки-Дюки”. 1 частина. Мультфільм.
11.30 “Бронсон Лі — чемпіон”. Бойовик.
13.30 “Акт номсти”. Бойовик. У головній ролі Ч.Бронсон.
15.30 “Молодий майстер кун-фу”. Бойовик. У головній ролі Д.Чен.
17.30 “Смерть на пляжі”. Детектив. У головній ролі Ф.Нуаре.
19.30 “Магазин уживаних машин”. Комедія.
21.30 “Коханці мовчать”. Еротика.

СЕРЕДА, 22 СІЧНЯ

10.00 “Люки-Дюки”. 2 частина. Мультфільм.
11.30 “Людина із смертельними кулаками”. Бойовик.
13.30 “Директор”. Комедія. В головній ролі Д.Белуші.
15.30 “Мисливці за злочинцями”. Бойовик.
17.30 “Все у відро”. Комедія.
19.30 “Голка”. Детектив.
21.30 “Грім і багнока”. Кетч-шоу.

ЧЕТВЕР, 23 СІЧНЯ

10.00 “Космічні мультфільми”. 1 частина.
11.30 “Смертельний кулак Шанхайського Джо”. Бойовик.
13.30 “Законна злобич”. Пригоди.
15.30 “Міцні кулаки”. Бойовик.
17.30 “Ріккі-1”. Комедія.
19.30 “Море кохання”. Детектив.
21.30 “Круті дівчата”. Фільм для дорослих.

П'ЯТНИЦЯ, 24 СІЧНЯ

10.00 “Космічні мультфільми”. 2 частина.
11.30 “Сліпа лють”. Бойовик.
13.30 “Битва титанів”. Пригоди. Історичний фільм.
15.30 “Переможці вовки”. Бойовик.
17.30 “Термінатор-1”. Фантастика. В головній ролі А.Шварценеггер.
19.30 “Лігвице білого черв'яка”. Жахи.
21.30 “Будинок 1001 задоволення”. Фільм для дорослих.

СУБОТА, 25 СІЧНЯ

10.00 “Три кабальєро”. Мультфільм.
11.30 “Силач-2”. Бойовик. У головній ролі Д.Чен.
13.30 “2019 рік після падіння Нью-Йорка”. Фантастика.
15.30 “Смертельна красуня”. Бойовик.
17.30 “Термінатор-2”. Фантастика. В головній ролі А.Шварценеггер.
19.30 “Нью-Йорк”. Бойовик.
21.30 “Особисті послуги”. Фільм для дорослих.

НЕДІЛЯ, 26 СІЧНЯ

10.00 “Рожева пантера”.
11.30 “Дівчина, пілот, розвішник і шахрай”. Бойовик.
13.30 “1999”. Фантастика.
15.30 “Досконала зброя”. Бойовик.
17.30 “Глибоке зантаження”. Фантастика.
19.30 “Причастя”. Детектив.
21.30 “Аліс — прекрасне тіло”. Фільм для дорослих.

КІНОРЕПЕРТУАР

м. Кіровоград

КІНОТЕАТР “ЯТРАНЬ”

Нова французька кінокомедія “Операція “Тушонка” демонструватиметься з 20 по 26 січня у великому залі кінотеатру на сеансах: 10.30; 12.30; 14.30; 16.30; 18.30; 20.30. У малому залі — теж французькі! Зірка снітового кіно Марина Владі у фільмі “Двос на канані”. Французька кінокомедія демонструється на сеансах: 10.20; 12.20; 14.20; 16.20; 18.20; 20.20.

КІНОТЕАТР ІМЕНІ ДЗЕРЖИНСЬКОГО

З 20 по 26 січня у червоному залі спішіть подивитися англо-французьку стрічку “Молоді роки королеви”. Сеанси: 10.20; 12.20; 14.20; 16.20; 18.20; 20.20. У зеленому залі для любителів американських бойовиків демонструватиметься стрічка “Електрошок” /“Банит”/. Початок сеансів: 10.10; 12.10; 14.10; 16.10; 18.10; 20.10.

Репертуар театру імені М.Л.Кропивницького

18 січня — “Наречена з Парижа”
19 січня — “Тітка Чарльз”. /У головній ролі Олександр Майстренко/

21 січня — “Пошились у дурні”
22 січня — “Як пані діди парубкували”
24 січня — “Наймичка”
25 січня — “Ніч під Івана Купала”

Початок вистав у робочі дні о 19 годині, у суботу і неділю о 18.00.

Засновники — координаційна рада СМОК і трудовий колектив редакції

Наш р/р № 002700202 у дирекції Укрсоцбанку м. Кіровограда, МФО 323293.

НАША АДРЕСА:
316050, МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

Телефони: редактора — 22-54-26; відповідального секретаря — 22-27-65; секторів: економіки та екології — 22-04-84; культури і моралі — 22-29-92; комсомольського життя та політики — 22-04-84; учнівської та студентської молоді — 22-59-82; соціальних проблем — 24-66-79; робітничої молоді і спорту — 24-64-21; фотолабораторії — 24-94-94; коректорської — 23-61-83; оголошень — 22-59-82; бухгалтерії — 22-47-22.

Обласна друкарня, м. Кіровоград, вул. Глібини, 2.

Газета виходить щосуботи.

Зам. №37

Індекс 61103. Тираж 12 000

Редактор

М. ШВОРАК